

Lubinačan

noviny obce Lubina

Ročník XX.

September - Október 2019

číslo 5

ISSN 1338-7480

NESKORÁ JESEŇ

/Milan Rúfus/

Po prstoch sa kradne dáždičiek tichých.
Súka nebo tenké plavidlá.
Vyžlečená vetrom z dávnej pýchy,
ošumela jeseň márnivá.

Do kalúž jak vetvý popól leta
zosypala listy hrdých krás.
O pásť vškov hlavou podopretá,
trpezlivo čaká na svoj čas.

Hotová tú slávu chvíľou každou
ožlieť jak ľúbosť nevernú.
Chriplým hlasom padajúcich dažďov,
pesničku si spievať večernú!

A na lúke na zhorených trávach,
zahulákal kaviček čierny zbor.
Sedí hmla jak sliepka popoľavá
na krdlíku učupených hôr.

Mokrou dlaňou hladiac pusté brehy,
z polospánku riečka hovorí:
Sniežik príď. A plný múdrej nehy
zakry stud tej nahej pokoty.

VZORY

Autor článku: Ing. Beňatinský Martin

Kedysi nám rodičia, starí rodičia a učители vštepovali do našich hláv jednu starú dobrú pravdu „Vzory tiahnu“. Sice od tej doby preteklo v potokoch a riekach našej krajiny veľa vody no tieto dve slová platia oveľa viac ako v minulosti. Vzory dnešnej doby oproti tým, ktoré poznám a cením si ich sú úplne iné, nové, povrchné a hlavne veľmi rýchlo zhasínajúce. Ano nájdu sa i tie, ktoré sa ešte stále opierajú o hodnotový rebríček stavaný na iných základoch ako ten, ktorý funguje u väčšiny ľudí súčasnosti. Ak sa náhodou pozriem dookola seba, pohľadom zameraným na tento jav, nestačím sa čudovať. A možno to tak má byť, možno práve toto je cesta k uvedomeniu si toho čo je to pravé, ktoré pretrvá dlhšie, než ako tá povestná „sláva“. Z každého rohu na nás útočia všetky možné podnety nútiace nás odkloniť sa od reality a žiť niekde vo virtuálnom svete. Nie som s tým vyrovnaný, dokonca spôsob takéhoto prežívania mi už dávno vadí. Prečo si berieme vzory z tých, ktorí nič osožné pre túto spoločnosť nespravili? Ako to, že dnešnými hrdinami dňa sú bezduché „celebrity“, ktorých sláva je postavená na hlinených nohách? Prečo sa v poslednej dobe stretávame s takou nevraživosťou a absenciou obvyčajnej ľudskej slušnosti u tých, ktorí by nám mali prinášať vzor, ako sa jeden k druhému chovať? Chovanie sa ľudí a nech je to už ktokoľvek v akomkoľvek postavení, ktorí majú možnosť byť každý deň v televízii, rádiu, novinách prípadne v iných médiách, má priamy vplyv na nás všetkých a najviac na mladú generáciu. Práve týmto vplyvom sa naša spoločnosť rozkladá. Nielen ľudsky, ale aj fyzicky a to doslova. Aký zmysel má situácia v našej spoločnosti vyvolaná rôznymi skutočnosťami a okolnosťami, keď nerobí nič iné len hlboké priepasti medzi obvyčajnými ľuďmi? Rád by som sa kohokoľvek z tejto skupiny ľudí opýtal, či vôbec ešte poznajú taký ten obvyčajný život patriaci ku každému jednému prežitému dňu. Či vôbec tieto

naše vzory majú potuchy o nás obvyčajných ľuďoch, čo nás trápi, čo by sme chceli a ako vôbec sa nám žije?

Práve preto si čoraz viac vážim ľudí, ktorí sa snažia pre tých druhých niečo spraviť, len tak iba z čistého záujmu, dať ľuďom niečo pozitívne v tejto nešťastnej dobe. Vážim si takých, ktorí pri stretnutí na obvyklú otázku „Ako sa máš?“ odpovie srdečne a pozitívne s úsmevom na tvári. Je ich menej ako v minulosti, ale stále dosť nato, aby sme si z nich brali príklad. Pre väčšinu spoločnosti sú možno čudní, pretože žijú vo svojom svete, do ktorého si pustia iba ľudí im podobných. Ľudí, čo ešte stále majú hodnotový rebríček podľa dnešnej väčšiny – „čudný“. Treba si ale položiť otázku trochu inak – nie je svet okolo nás čudný pre nich? Myslím, že áno. Veď sa pozrime okolo seba, akú činnosť máme najviac v náplni nášho času? Mobilmani berúcu nám našu integritu a pravdepodobne i inteligenciu. Nepomôžem si, no tento technologický pokrok nás k tomuto núti. Jeden drobný príklad: telefónne čísla, veľa z nich som si pamätal, no teraz nemusím, všetko za mňa urobí telefón. Ďalší: orientácia v prostredí, ak nie je navigácia, neviem vyjsť ani z dediny... a mnoho ďalších užitočných funkcií, ktoré nám uľahčujú život. Nezdá sa to, no paralela tohto stavu je i v našich životoch. Nemusím, pretože to za mňa niekto spraví, nemusím, lebo prečo by som sa staral o iných, nemusím, lebo prídem o svoje pohodlie...takto by som mohol pokračovať donekonečna. Našťastie sa nájdu ľudia, ktorých som už spomínal a tí sú mojim VZOROM. Tí, ktorí nepotrebujú denno-denné predvádzanie sa, tí ktorí pre našu spoločnosť robia obrovský kus poctivej práce bez toho, aby sa nad niekoho vyvyšovali, tí ktorí keď Vás stretnú, usmejú sa na tento svet i na Vás a dodajú Vám neskutočne veľa životnej energie. Sú pre mňa obrovskou studnicou človečenstva, takého pravého nefalšovaného, ľudského a hlavne pozitívneho.

OZNAM- Uzatvorenie úseku „Hrušovská križovatka-Stará Turá“

Autor oznamu: Ing. Beňatinský Martin

Vzhľadom k prebiehajúcej rekonštrukcii cesty II. triedy medzi Novým Mestom nad Váhom a Myjavou bude v mesiaci marec 2020 úplne uzatvorený úsek „Hrušovská križovatka-Stará Turá“, približne na sedem mesiacov. Keďže toto dopravné obmedzenie bude mať na život v našej obci zásadný vplyv z pohľadu dopravy, prosím všetkých obyvateľov našej obce o trpezlivosť a pochopenie. Vedúcim odboru dopravy okresného úradu Nové Mesto nad Váhom som bol upozornený na inštaláciu dočasného dopravného značenia,

ktoré bude obmedzovať hlavne tak časté parkovanie na chodníkoch, prípadne priamo na hlavnej ceste v našej obci. V tomto období toto nebude možné, v prípade porušenia tohto opatrenia bude voči vodičom motorových vozidiel vyhovené priestupkové konanie. Žiadam preto všetkých dotknutých, aby si vopred zabezpečili parkovanie svojich vozidiel mimo vozovku i chodník t.j. vo svojich dvoroch, prípadne iných pozemkoch. Možnosti parkovania budú i na verejných priestranstvách a pozemkoch vo vlastníctve obce.

IP JAVORINA – PROJEKT, KTORÝ SA DOTKNE VÁŠHO SRDCA

Autor článku a foto: Lucia Porubanová

Pohľad na výstavbu

Slovo na úvod

Ubehol už nejaký ten mesiac odvtedy, čo si Boris a Juraj Zlackí, otec so synom, zo spoločnosti Ingsol s.r.o., povedali, že idú do tak veľkolepého projektu akým je IP JAVORINA. Toto rozhodnutie ani jedenkrát neoľutovali a dopredu ich stále vedie túžba priniesť ľuďom zdravé a ekologické bývanie v 76 rodinných domoch, a to priamo v srdci prírody v krásnej podhorskej dedinke, akou Lubina bezpochyby je. Keď sa spätne pozrieme na to, čo sa už pre tento unikátny projekt urobilo, je to priam neuveriteľné. Za tak krátky čas – 10 mesiacov – stojíme na začiatku nových dejín tejto malebnej obce.....

Čo sľúbim, to aj dodržím....

Práve toto sú slová otca celého projektu - Borisa Zlackého, ktorý nad IP JAVORINA drží pomyselnú ochrannú ruku. Za svoj život si na svoje konto pripísal výstavbu stoviek nehnuteľností, ktoré môžeme vidieť predovšetkým v našom hlavnom meste. Tento projekt je však predsa len niečím výnimočný - je jeho srdcovou záležitosťou.....V Lubine žije už vyše 40 rokov a nepochybuje o tom, že obec si takýto projekt právom zaslúži. Doteraz mám v živej pamäti chvíľu, keď som sa s pánom Borisom Zlackým stretla po prvýkrát. Milý pán v rokoch ma očaril svojou dobrosrdečnosťou a po pár vetách, ktoré sme medzi sebou prehodili, sme vedeli, že sme na tej istej vlne. Veľmi sa mi totiž páčila jeho myšlienka: „Opäť prinavrátiť ľudí na vidiek.“ A práve v Lubine vidí

Výstavba Oholín

veľký potenciál a pevne verí, že IP JAVORINA priveje do obce nový svieži a hlavne pozitívny vietor.

Z myšlienky na papier, z papiera do sveta

„Architektúra sa rodí v hlave.“ Oscar Nyemeyer. S týmito slovami sa denno-denne stretáva realizátor projektu – Juraj Zlacký, ktorý IP JAVORINA dáva dušu a reálne kontúry. Dom musí stáť na pevných základoch a všetko musí byť dokonale premyslené. A presne to má na starosti tento mladý ambiciózný človek, ktorý oplýva vycibreným zmyslom pre detail a skvelými nápadi. Tie nepochybne zdedil po svojom otcovi. A čím sú tieto rodinné domy výnimočné? Sú navrhnuté tak, aby si tu každý člen rodiny našiel svoje miesto. Sú priestranné, vzdušné, s veľkými pozemkami zasadenými do lona krásnej prírody. Sen každého človeka, ktorý túži po pokoji a harmónii s nádherným výhľadom. A práve o toto sa nemalou mierou zaslúžil práve Juraj Zlacký, čo v najbližších desiatkach rokov ocenia spokojní klienti.

Tak ide čas a my spolu s ním....

Od augusta sa z Lubiny, v časti Oholín, ozýva čulý stavebný ruch. Pustili sme sa totiž do výstavby prvej etapy, kedy by malo v nasledujúcich mesiacoch uzrieť svetlo sveta prvých 25 rodinných domov a čo je potešiteľný fakt,

Výstavba Oholín

Výstavba Oholín

veľká časť z nich už má svojich šťastných majiteľov, ktorí sa už nevedia dočkať svojho vytúženého nového domova. Za nami je viac ako 300 dní neúnavnej práce, desiatky rokovanií, hodiny a hodiny prebdených nocí nad projektom, ktorý zmení životy stovkám ľudí. Dnes, keď sa obzrieme späť, môžeme s hrdosťou povedať, že všetka tá námaha, stála skutočne za to. A tešíme sa na zajtrajšok, kedy sa opäť priblížime k zrealizovaniu nášho – vášho veľkého sna

Lucia Porubánová, Ing. Zlacký Boris, Ing. Zlacký Juraj

o dokonalom bývaní. Tiež máme za sebou desiatky stretnutí so záujemcami – tými najdôležitejšími, ktorí prejavili záujem o IP JAVORINA, a tak dali svojmu životu celkom nový rozmer. A zároveň sa tešíme na ďalších potenciálnych klientov, ktorí na tejto ceste budú kráčať spolu s nami.

Lucia Porubánová – realitná makléřka
LuxReality s.r.o.

– EXKLUZÍVNY PREDAJCA RD IP JAVORINA

Čo sa deje so starými odpadkami z kopaníc

Autor článku a foto: Lucie Meisnerová

Predtým, ako sa začali vyvážať smeti, kopaničiari zvykli odpad vynášať na skládky v okolí svojich usadlostí. Staré piecky, prázdne fľaše a konzervy, plastové obaly, batérie či žiarovky – všetko išlo do húšťa, aby to nebolo na očiach.

Historické skládky už desaťročia zarastajú ale nemiznú. Jedna z nich sa nachádzala aj v katastri obce Lubina na

starej lesnej ceste pod usadlosťou U Harušťákov. Pôvodní obyvatelia – čo nepotrebovali, odhodili do lesíka v chránenej krajinskej oblasti.

Nelegálne skládky trápia celý svet, preto v Estónsku vznikla iniciatíva “World Cleanup Day” (v preklade Svetový čistiaci deň). Koná sa každý rok 21. septembra. Ostatný raz sa zapojilo 157 krajín a ľudia upratili svoje okolie. Predstavte si osemnásť miliónov ľudí, ktorí zbierajú odpad a zanechávajú za sebou čistú prírodu a mestá.

U Harušťákov sme spolu s občianskym združením Radosná práca založili sad tradičných odrôd ovocia z Bielych Karpát. Stará cesta vedie okolo sadu a bola plná odpadu ešte z čias ČSSR. S čistením sme začali minulé leto, ale zistili sme, že je tam viacej historických vrstiev. Pod listami stromov sme nachádzali ďalšie a ďalšie obaly od sáčkového mlieka, fľaše od oleja, od šampónov, konzervy a staré batérie. S dobrovoľníkmi sme sa preto rozhodli priložiť ruku k dielu. Zmapovali sme skládku cez mobilnú aplikáciu Trash out a požiadali obec Lubina o spoluprácu pri odvoze odpadu. Ochotne nám zabezpečili vrecia na triedenie odpadu a pristavili vlečku. V rámci celosvetovej akcie sme 21. septembra vyzbierali a vytriedili 38 vriec retro odpadu. Ďakujeme všetkým zúčastneným za obrovskú pomoc. Prišli nám pomôcť aj organizátori Festivalu Hory a mesto a zapojili sa aj deti. Cesta je opäť prechodná a nájdete pri nej už iba bedle jedlé. Zo starého železa zostala len jedna podkova pre šťastie, ktorá vrástla do stromu.

Zo života školy...

Autor článku a foto: Mgr. Erika Vrzalová

Tak sme to opäť rozbehli, a slávnosť! Pýtate sa čo? No predsa nový školský rok 2019/20. Po snežných letných prázdninách, cez ktoré sme nezaháľali, pretože školské triedy sa ocitli v novom farebnom šate a v materskej škole máme obnovenú kúpeľňu, s ktorej realizáciou nám pomohla obec.

Všetko pripravené na nový štart. Ráno, 2. septembra sme sa stretli na slávnostnom nástupe pred budovou školy. Zazneli tóny slovenskej hymny, záznam príhovoru ministerky školstva pani Lubyovej a úvodné príhovory pani riaditeľky Mgr. Vrzalovej, pána starostu obce Ing. Beňatinského i pani zborovej farárky ThDr. Juríkovej. Všetci sme si spoločne priali jedno, aby i tento rok bol úspešný pre každého jedného nielen žiaka, ale i ostatných zúčastnených. Nech i naďalej v našej škole panuje priateľská atmosféra a v pozitívnom duchu vzdelávania sa spoločným úsilím prenesieme aj cez najťažšie prekážky, ktoré by nás cestou stretli.

Naši prváci s pani triednou učiteľkou

V úvode školského roka sme naplánovali plenárne rodičovské združenia, v materskej škole i škôlke. Ústrednou témou bola záverečná správa a zhodnotenie toho minulého školského roka a najhlavnejšie plánované aktivity aktuálne pre tento školský rok. Rodičom bola detailne vysvetlená téma „obedov zadarmo“, tak často poslednou dobou diskutovaná v médiách a spôsoby platieb nastavených na základe VZN č.1/2019 účinného od 1. 9. 2019. Zároveň došlo k voľbe nového predsedu Rodičovského združenia pri ZŠ s MŠ Lubina. Nakoľko pánovi Filovi, ktorý doteraz túto

funkciu vykonával, stratilo platnosť členstvo v RZ vzhľadom na to, že jeho dieťa už nie je žiakom školy, bola voľba nového predsedu nutná. Výkonný výbor zložený zo zástupcov rodičov tried sa jednohlasne zhodol – novou predsedkyňou sa stala pani Dudíková Zuzana, ktorej funkčné obdobie sa začalo 9. 9. 2019. V jej neprítomnosti je zastupovaná podpredsedom RZ – pani Ing. Kučerová a pani Ing. Kuricová. Touto cestou chcem v mene vedenia školy i v mene ostatných rodičov poďakovať pánovi Filovi za spoluprácu v období jeho aktívneho členstva počas uplynulých 9 rokov.

Toľko zo základných informácií v úvode. Je čas Vám, milí čitatelia, priblížiť aktivity žiakov školy v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu. Najväčšiu pozornosť sme venovali našim prváčikom. Kým sa zoznámili s novým prostredím a svojimi novými spolužiakmi, chvíľočku to trvalo. Majú ale po boku šikovnú pani triednu učiteľku Janegovú, ktorá je ich pravou rukou a pomocníčkou kedykoľvek potrebujú. Aby na svoj prvý školský rok nezabudli, zorganizovali sme im fotenie externou firmou, ktorá im dodá sady fotiek určených pre prvákov, isto si tiež pamätáte tie svoje – so šlabikárom v ruke, na pamiatku. I redaktori MY Trenčianskych novín navštívili našu prvú triedu. V rámci svojho projektu postupne v týchto novinách predstavia všetky školy trenčianskeho kraja so spoločnou fotografiou žiakov prvého ročníka. Čítajte, tú našu uverejnia v čísle vydanom 21. 10. 2019.

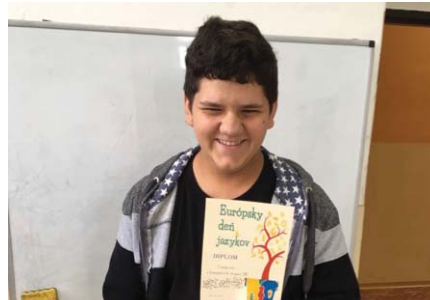
pripomenuli a následne sme vyhlásili súťaž o najšikovnejšieho „angličtinára“. Žiaci súťažili v jednoduchej hre, ktorá sa volá pexeso. Toto naše bolo špeciálne pripravené pre žiakov do jednotlivých ročníkov podľa toho, koľko slovíčok v rámci vyučovacieho predmetu anglický jazyk už majú prebrané. No a samozrejme, nehrali sme len s obrázkami, ale žiaci museli nájsť dvojicu – slovenské slovo a k nemu anglický ekvivalent. Najskôr sa súťažilo v rámci každej triedy, víťaz postúpil do záverečného kola. A tých sme mali hneď dvoch – za I. stupeň to bol P. Kuric (4A) a za II. stupeň M. Harušták (8A). Chlapci, gratulujeme! Veď koľko jazykov vieš, toľko krát si človekom ☺

Pexesová aktivita

Vítaz I. kategórie – P. Kuric (4A)

Vítaz II. kategórie – M. Harušták (8A)

Posledný augustový týždeň sa niesol v duchu osláv 75. výročia SNP. Žiaci si túto významnú udalosť slovenských dejín pripomenuli návštevou pamätníka na vrchu Roh, kde na znak úcty padlým hrdinom položili kyticu kvetov.

Vedeli ste, že 26. september je Európskym dňom jazykov? My áno. Ale aby žiaci nezabudli, opakovanie je matkou múdrosti, ako sa hovorí, sme v rámci rozhlasovej relácie tento deň

Príprava cesta

V septembri sa venujeme tradícii prípravy regionálneho jedla z plodov našich záhrad. Tento rok sme sa zamerali na babičkinu kuchyňu, ako inak, všetci ju zbožňujeme. Zvolili sme slivky – a z nich sú predsa výborné slivkové gule. Poprosili sme tety

...a šup s nimi do kotlinky...

...sú výýýbornééé !...

kuchárky, aby nám v predstihu uvarili zemiaky v šupke, a to ostatné už deti za asistencie pani učiteľiek zvládli. Postup si isto zapamätali, zemiaky treba ošúpať, nastrúhať, pridáme hladkú múku a vypracujeme cesto. Pre lepšiu chuť ho troška osolíme a zabalíme doň očistenú slivku. Vyzerá to jednoducho, no pre detské ručičky celkom zaujímavá práca, lebo cesto je lepkavé, guľky sú nepravidelné. Nič to, vyvarili sme ich v kotlinke priamo na školskom dvore a posypané makom či opraženou strúhankou chutili výborne! A bolo ich toľko, že mohli ponúknuť i starších spolužiakov.

Aj veda nás zaujíma. Naši siedmci po minuloročnej skúsenosti svojho spolužiaka prejavili záujem navštíviť „Noc výskumníkov“, ktorá sa konala v Starej Tržnici v Bratislave 27. 9. Okrem interaktívnych zážitkov si mohli vyskúšať rôzne pokusy a dozvedieť sa tak viac o princípoch fyzikálnych a chemických javov v našom živote. A na konci ešte zostal čas aj na prehliadku historického centra nášho hlavného mesta.

I v škole sme si vyskúšali fyzikálne - chemické pokusy. Privítali sme zástupcov OZ Spoznávaj vedu z Levíc, ktorí nám najskôr pokusy ukázali, no potom i vysvetlili prečo je to tak. O to bola táto putovná výstava zaujímavejšia a žiakom mimoriadne pútavá.

I exkurzie majú svoje dôležité miesto vo vzdelávaní detí. Ide o zážitkové vyučovanie s určitou tematikou. Naši prvostupniari absolvovali cestu do Trenčína, kde v septembri prebiehala putovná expozícia „Moje telo“. Zoznamovali sa s funkciami ľudského tela. Ako to všetko vo vnútri funguje im vysvetľovali sprievodkyne – v lekárskech bielych plášťoch. Výstava predstavovala ľudské telo hrovou formou počas komentovanej prehliadky, ktorá trvala 40 minút. Behom prehliadky s „doktorom“ si deti prešli MOZOG, SVALY, SRDCE, PEŤCA, KOSTRU a TRÁVIACU SÚSTAVU. Okrem týchto zastávok sa deti tešili aj z röntgena (rozšírenej reality), dotykovej obrazovky a operačné sály.

Hlavne sa nestratiť!

A tiež deti spoznávali krásy nášho

Slovenska. Žiaci 6. ročníka nabalili ruksak, nabrali odvalu a prešli tiesňavu - Jánošíkove diery pri Terchovej. Počasie prialo, nezmkli a jesenná príroda ponúkla svoje čaro. Vidieť, čo dokáže vytvoriť tečúca voda počas svojej tisícročnej práce je neuveriteľné. Navyše si vyskúšali i svoju fyzickú silu a vytrvalosť. Do cieľa došli síce vyčerpaní, no plný zážitkov a neopakovateľných momentov.

V závere chcem spomenúť a poďakovať, že s nami zbierate odpadový papier, i tento mesiac máme vyhlásený zber papiera. Teší ma, že i takýmto spôsobom viete pomôcť škole získať finančné prostriedky – každé € je použité, buď niekam vycestujeme alebo si ten náš školský život spestríme kultúrnym programom. Ďakujeme.

„Školovinky“

Autor príspevku: Dunajčíková Vlasta

- Prvák Petrik 6. septembra prišiel ku stolíku potľapkal ma po pleci, zdvihol prst a dôrazne povedal: „Zatáls dobrá, uvidíme, ako bude dál...“
- „Ako pôjdeme na prechádzku? Budeme sa držať dvaja alebo traja?“
Ako chcete!
Dobré, pôjdeme traja. Dvaja v prostriedku a jeden na kraji.
- Pán Ježiš nemusel na tej svadbe premeniť všetky sudy s vodou na víno. Jeden mohol premeniť aj na pivo.
- Naša pani učiteľka je asi Češka.
poduške povedala, že „vankúš“.
- Čím chceš byť keď vyrastieš?
Tatkom!
- Slovenské národné povstanie bolo veľmi, veľmi dávno.
„Veru, my sme ešte spali!“
- Jeden dedko išiel, išiel, išiel a stratil hodinky. Babka ho vybila.
Keď doplakal išiel, išiel, išiel a kúpil si nové hodinky.
- My máme doma dalekopohľad.
- Hrajme sa! Jakože ja budem ženatý muž a ty sis moja žena.
Dobré, bež na pivo a ja si zatál pospím.
- Prídz, pani učiteľka, k nám!
Máme vymalovaný gánek a mama pečie buchety!
- Ako sa volá náš prezident?
Gustáv Lenin.
- Môžeš byť ráda, žes učiteľka.
Keby bola listonožka, ako naša mama, vješ jak by ta boleli nohy?
- Pani učiteľka, dnes nemôžeme ísť na vychádzku okolo našej šopy, lebo dzedíčko tam varí pálené.
- Rozmýšľajme, rozmýšľajme, kde sa schováme?
Babička povedala, že dnes bude vonku „božie dopuštenie“.
- Ondřík pri skúšaní plynových masiek bol zvedavý ako bude pripojený na plyn.
- Bijú, bijú a nikoho nazabijú. Čo je to?
To sú naši. Furt ma bijú a ešte ma nezabili. (Sú to hodiny).

Prof. Jozef Roháček, evanjelický teológ, prekladateľ Biblie z pôvodných jazykov, rodák zo Starej Turej

Text a foto busty: Jana Mielcarková/Frantých

Tento text je napísaný na podstavci bronzovej busty, ktorá stojí pri staroturanskom potoku na úrovni kvetinárstva. Pamätník odhalili 29. októbra 2011.

Jozef Roháček sa narodil 6. februára 1877 na staroturanských kopaniciach (Jazviny, Halúšech járek). Jeho životopis je pozoruhodný. Narodil sa do chudobnej viacdetnej roľníckej rodiny, vyrastal preto u bezdetných príbuzných Alušicovcov. Ako 11-ročný začal chodiť so strýkom na „hauzírkú“ (podomový predaj) do Horného Rakúska. Vďaka peknému rukopisu si ho vo Viedni všimol jeden obchodník a zamestnal ho na prepisovanie. Naučil sa dobre po nemecky a veľa čítal. Keď mal 17 rokov,

ujali sa ho Mária a Kristína Royové. V roku 1897 založili na Starej Turej spolok Modrý kríž, v rámci ktorého rozvíjali duchovnú a charitatívnu činnosť. Mladý Roháček sa stal členom Modrého Kríža. Sestry Royové v ňom odhalili veľký talent a snád ho aj inšpirovali k budúcej prekladateľskej práci (darovali mu Kralickú bibliu). Poslali ho do misijného seminára v Neukirchene v Nemecku. Okrem angličtiny a francúzštiny sa naučil biblické jazyky (hebrejčinu, aramejčinu a gréčtinu). Po skončení štúdia pôsobil ako misijný pracovník v Tisovci, kde začal prekladať Nový Zákon. V roku 1906 sa oženil s Růženou Vranou (ich láska prekonala sedemročné odlúčenie).

V rokoch 1906–1911 pracoval ako kazateľ Modrého kríža medzi Slovákmi v srbskom Kysači (územie Slovenska ako aj Srbska bolo vtedy súčasťou Rakúsko-uhorskej monarchie). V roku 1909 sa Roháčkovcom narodil syn Ivan. V roku 1910 vyšiel v Budapešti s podporou Britskej a zahraničnej biblickej spoločnosti prvý Roháčkov preklad Evanjelia podľa sv. Marka a o dva roky neskôr boli vydané všetky štyri evanjeliá (Matúš, Marek, Lukáš, Ján). V roku 1911 sa presťahovali do Nyíregyházy vo východnom Uhorsku, tu sa im narodila dcéra Viera.

V čase Prvej svetovej vojny pôsobil v armáde ako duchovný (1915–1918). Po skončení vojny mal v pláne postaviť kostol a založiť zbor s bohoslužbami v slovenčine. Po rozpade Rakúsko-uhorskej monarchie ho maďarské úrady v r. 1920 obvinili z panslavizmu, z nelojálnosti voči Maďarsku a odsúdili na tri roky. Jozef Roháček bol naozaj mimoriadna osobnosť, okrem náboženského čítania prejavoval ohromné vlastenectvo. V čase najväčšej maďarizácie pred Prvou svetovou vojnou sa podujal preložiť Bibliu do slovenčiny.

Po prepustení z väzenia (po 13 mesiacoch za dobré správanie) odišiel ilegálne za rodinou do Bratislavy. Dokončil si a rozšíril vzdelanie, na Filozofickej fakulte UK absolvoval učiteľský smer slovenčina, ruština a zemepis. Pokračoval tiež v štúdiu na Evanjelickej teologickej fakulte UK a bol vysvätený za kňaza. Stal sa evanjelickým farárom v Modre. Tam dokončil aj celý preklad Biblie, Starého a Nového Zákona. Vydala ho v roku 1936 opäť Britská a zahraničná biblická spoločnosť v náklade 20 tisíc. Prvé vydanie sa rozšírilo po celom Slovensku, medzi Slovákmi v USA, Maďarsku a Juhoslávii. Už v roku

1937 vyšlo v dotlači druhé vydanie, tretie z roku 1942 malo až 120 tisícový náklad. Dokonca v čase komunistického duchovného útlaku v roku 1951 vyšlo ďalšie revidované vydanie v Kutnej hore. Posledné vydanie (vreckový formát) uzrelo svetlo sveta v roku 2017.

Jozef Roháček svoj preklad neustále opravoval. Evanjelická cirkev ho však nikdy neprijala. Príčinou bolo zrejme odmietnutie hnutia (spolku) Modrý kríž. Menšie protestantské cirkvi ho však prijali a postupne sa stal pre nich jediným používaným prekladom.

Prekladu Jozefa Roháčka sa vyčíta, že je príliš presný a doslovný, čím sa miestami stáva ťažšie čitateľný a menej zrozumiteľný. Keď nenašiel primeraný preklad, vymyslel si dokonca nové slovo. Príkladom môže byť výraz „pohostín“, ktoré je v iných verziách Biblie preložené ako „cudzinec“ (Tretia kniha Mojžišova, 19:33-34: „A keď bude u teba bývať pohostín, vo vašej zemi, nebudete ho trápiť. Bude vám ako zrodený doma, jako keby bol z vás, pohostín, ktorý bude pohostíniť u vás, a budeš ho milovať ako samého seba, lebo ste boli pohostínmi v Egyptskej zemi. Ja som Hospodin, váš Bôh.“).

Tu by mohol vzniknúť priester na odbornú jazykovú diskusiu, ale tá presahuje rámec tohto článku (a samozrejme kompetencie autorky textu). Či možno v Svätom Písme, ktoré je inšpirované samotným Bohom, prispôbovať slová a vetnú skladbu a riskovať, že sa tým zmení význam pôvodného textu, len kvôli krajiemu štýlu? Pokiaľ ide o zrozumiteľnosť textu, Roháček si pomáha doplňujúcim vysvetlením, ktoré píše kurzívou. Práve vďaka presnému prekladu sa Roháčkov text používa na porovnanie rôznych iných prekladov. Na internete sa napríklad na adrese www.biblia.sk nachádza šesť prekladov: ekumenický,

katolícky, evanjelický, Roháčkov, Botekov, rímsky a pravoslávny.

Ako sme už napísali vyššie, prof. Roháček bol naozaj výnimočná, až renesančná osobnosť. Sám sa naučil hrať na husle a klavír. Bol prvým slovenským „kreationistom“, v roku 1936 vydal 99-stranovú filozoficko-náboženskú knižku s názvom: Evolucionizmus vo svetle pravdy. V roku 1940 opustil Modrý kríž, učil na strednej škole a do konca svojho života sa venoval literárnej činnosti. Zomrel v roku 1962. Je pochovaný na cintoríne v Slávičom údolí, v Bratislave.

Použitá literatúra:

- www.staratura.sk; Staroturanský spravodajca č.2 – január 2000, str. 13
- Daniel E. Holéczy: Životopisy, Kristína Royová, Jozef Roháček, Ružena Vraná, Viera Roháčková, vytláčil CICERO 1991, str. 19 - 21
- Uhlík, J., Uhlíková, K.: „Keď budem veľký, preložím Bibliu.“ In: týždeň, číslo 51/2011

¹ Modrý kríž vznikol v r. 1877 vo Švajčiarsku ako abstinčný spolok. Na Starej Turej ho založili sestry Kristína a Mária Royové (s Jánom Chorvátom) v r. 1879. Cieľom bolo v podstate duchovné pozdvihnutie slovenského národa, s dôrazom na vzdelanie, ale aj na sociálne a charitatívne aktivity. Sestry Royové získali pre sirotu dom, tzv. Útulňu, neskôr inú budovu (Chalúpku). V 1911 postavili nemocnicu a v 1912 zriadili diakóniu, ktorá poskytovala opatrovateľské služby chorým a deťom. V 1933 otvorili Domov bielych hláv pre starých ľudí. V roku 1950 spolok zakázali. Začlenil sa do Jednoty česko-bratskej, ktorá bola roku 1967 premenovaná na Cirkev bratskú.

² Kralická Biblia vyšla v rokoch 1579–1593, v definitívnej podobe v r. 1613. Do češtiny ju z pôvodných jazykov (hebrejčiny, aramejčiny a gréčtiny) preložili prekladatelia a teológovia Jednoty bratskej. Slováci mali dovtedy z náboženských kníh k dispozícii len Transcius (český protestantský kancionál) a Kralickú Bibliu, ktorá bola vytláčaná v švabachu.

³ Kreationizmus (z latinského creatio – tvorenie, stvorenie) je myšlienkový smer, ktorý tvrdí, že svet vznikol zásahom (konaním) inteligentnej nadprirodzenej bytosti. Proti kreationizmu stojí evolucionizmus (napr. Darwinova evolučná teória).

⁴ III. zväzok knižnice spolku Modrého Kríža „Svetlo“

**UZÁVIERKA ĎALŠIEHO ČÍSLA NOVÍN LUBINČAN BUDE
DŇA 15.12.2019!**

Lubinčania spomínajú

Text: Vlasta Drgoncová, foto: rodinné archívy

Milí čitatelia, od začiatku roka 2019 sme v našej rubrike „Čo v lubinských spomienkach nebolo...“ priebežne zverejňovali príbehy lubinských rodákov, ktoré sa do 2.dielu knihy „Lubina v spomienkach“ nezmestili. V prechádzajúcom čísle sme vlastne túto rubriku uzavreli, nakoľko sme všetko zaznamenané už zverejnili.

Mnohí z vás, o ktorých sa písalo či už v prvom alebo druhom dieli, sa postupne začali rozpomätávať na rôzne udalosti zo svojho detstva, či mladosti, na ktoré vtedy pozabudli. A tak

pri bežných rozhovoroch s nimi som si uvedomila, že to, čo sa dodatočne vyplavilo na povrch, by nemalo zostať zaznamenané len v mojom zošite. Veď ľudský mozog je ako nevyčerpatel'ná studnička vody. A tak som sa rozhodla podeliť sa s vami o to, čo som si od vás vypočula. Podeliť sa o skutočné príbehy, ktoré napísal sám život.

Ak sa vám budú páčiť a pri ich čítaní si na niečo zaujímavé spomeniete, neváhajte sa so mnou skontaktovať. (tel.: 0911282277).

“Moje húsatko “

(spracované na základe rozprávania Aničky Lukáčovej, rod. Ostrovskej)

Keď som bola malá, ale aj neskôr, sme každý rok chovávali husi. V jednu jar, mala som asi šesť rokov, sa nám vyľahlo dvanásť malých húsatiek. Boli nádherné, žltučké ako púpava. Pamätám si, že kým boli ešte maličké, krmievala som ich varenými postrúhanými vajíčkami pomiešanými s drobno nakrájanou žihľavou. Keď si ich už stará hus začala vodiť za sebou, jedno male húsatko vždy zaostávalo za ostatnými. Všimli sme si, že malo jednu nožičku nejakú vykrivenú - “čaptavú”. A teda pri chôdzi pokrivkávalo. Bolo mi ho veľmi ľúto a tak som sa ho ujala. Všade som ho nosila so sebou na rukách alebo vo vačku v zásterke. Hrávala som sa s ním a tak si na mňa zvyklo, že neskôr chodilo stále po mne ako psík. A ako rásťlo, nožička sa mu postupne naprávala. Neraz, keď už bolo väčšie, išlo po mne až do kuchyne. S ostatnými húskami nechodilo, bolo mojou vernou družkou. Vzniklo medzi nami také zvláštne citové puto.

Na jeseň, keď už bolo moje húsa veľké a malo pekné biele perie, mama povedala, že pôjdeme do Brna pozrieť môjho brata Dušana, ktorý tam bol na vojenčine. No a vojakovi dobre padne domáca pečená hus. Lenže bolo práve po hodoch a husacinka sa nám už minula.

Rok 1956. Anička so svojim milovaným bratom Dušanom

Moja mama totiž zvykla pozývať na hody celú našu široko rozvetvenú rodinu (mala 8 súrodencov), ktorú nielenže výdatne pohostila, ale každému z nich bohate nabalila aj domov.

Po dvore sa potulovalo už len moje veľké milované húsa. Vedela som, že jej osud je už spečatený a bolo mi ho veľmi ľúto. Ale ľúto mi bolo aj môjho veľkého brata, ktorý nemohol prísť na hody domov a ochutnať svoju obľúbenú lahôdku. I keď bol odo mňa o 13 rokov starší, bol medzi nami krásny súrodenecký vzťah. Stále okolo mňa obletoval, so všetkým mi vždy pomáhal, kadečo mi kupoval...staral sa o mňa priam otcovsky. Mala som

... o 4 roky neskôr so svojou ďalšou veľkou láskou - “čaptavou” husičkou.

ho veľmi rada a keď bol na vojne, bolo mi za ním veľmi smutno. Bola by som mu dala čokoľvek, len aby som mu urobila radosť...a pečenú husacinku nevnímajú.

A tak, láska-neláska, moje city k husičke museli ísť bokom a moja najlepšia kamarátka na pekáč.

Veď nakoniec to bol údel všetkých husí...preto sme ich predsa chovali.

Pod'akovanie

Autor článku a fotiek:

Miloš Chudík-riaditeľ MOS Miškech Dedinka.

Dňa 17.8.2019 sa deti z FS Javorinka Miškech Dedinka zúčastnili vystúpenia na hodoch v obci Blatnička v ČR. Chcel by som sa touto cestou poďakovať p. Dušanovi Sapáčkovi za poskytnutie pekného autobusu a taktiež ďakujem p. Marekovi Trnkovi z Hrnčiarového, ktorý autobus zaplatil.

Veľká vďaka patrí aj všetkým zúčastneným, ktorí svojou účasťou na takýchto podujatiach reprezentujú náš kraj pod Javorinou-obec Lubina.

Pod'akovanie za úrodu...

Autor článku: Eva Juríková, zborová farárka

V 17. nedeľu po Svätej Trojici, 13. októbra 2019, sme v našom chráme Božom ďakovali Pánu Bohu za to, že o náš každodenný chlieb je postarané. Čo človek má, čo dopestuje vo svojej záhrade, čo si kúpi v obchode alebo zarobí v zamestnaní, nie je samozrejmosťou. Za tým všetkým sa skrýva Božia žehnajúca ruka. V dnešnej dobe si to však málokto uvedomuje. Ale už samotná skutočnosť, že poznáme Hospodina, je dôvodom k radosti, lebo cez okuliare svojej viery poznávame, že aj náš obyčajný život je plný dobrých Božích darov. K niektorým z nich obracia našu pozornosť aj žalmista v 103. Žalme. Prvým je: **Boh ti odpúšťa všetky tvoje viny** – to nie je žiadna maličkosť. Len málokedy si uvedomujeme, aké dlhy máme voči svojim blízkym i voči Pánu Bohu. My sme niekedy ochotní niečo druhým odpustiť, ale nie vždy. Keď aj odpustíme, tak zvykneme poznamenať, že na spôsobenú krivdu nezabudneme. Ale ako málo si uvedomujeme, čo všetko je potrebné odpustiť nám. Málokedy robíme vo svojom živote takú dôkladnú inventúru, aby sme túto skutočnosť jasne videli. Kto si vo svojom živote neuvedomuje, že odpustenie potrebuje ako od človeka, tak rovnako aj od Pána Boha, taký človek si zatvára cestu pred ľuďmi a rovnako aj pred Pánom Bohom. Tým druhým je: **On uzdravuje všetky tvoje choroby**. Každý z nás už prežil Božiu pomoc v chorobe. Ale stretli sme sa aj s tým, že Boh nás i našich blízkych zo všetkých chorôb neuzdraví a človek nakoniec chorobe podľahne – zomrie. Apoštol Pavel trikrát prosil Pána Boha, aby vyťahol osteň z jeho tela, nech to bolo čokoľvek. A Pán Boh to neurobil. Prečo? Aby sa apoštol nepovyšoval nad ľudí. Hovorí mu: „Dost' máš na mojej milosti, lebo moja moc sa v slabosti dokonáva“ (2 K 12,8). Ako tretí dôvod vďačnosti žalmista uvádza: Život ti vykupuje z hrobu. Keď chcete niekoho vytriahnuť z vody, kto sa topí, musíte ísť za ním do vody, musíte sa tiež namočiť. Niečo vás to jednoducho stojí. To naznačuje aj výraz, ktorý žalmista použil. Znamená nielen sa za niekoho zasadiť, ale nasadiť samého seba za niekoho, zostúpiť do jeho trápenia a niesť všetko spolu s ním. A práve to urobil Pán Ježiš, Boží Syn. Keď prišiel do tohto sveta, vstúpil do našej skazy a ničoty, márnosti a smrti. Tým nám otvoril cestu k životu, ako hovorí žalmista v ďalšej vete žalmu: **venčí ťa milosťou a milosrdenstvom**. Niekedy prichádzajú do nášho života chvíle, keď sa nám zdá, že Božie milosrdenstvo je ďaleko, alebo že vôbec nie je. Ale tak ako slnko stále svieti, a to aj vtedy, keď je za mrakmi, tak rovnako je nad nami Božia milosť a milosrdenstvo, a to aj vtedy, keď ho nevidíme. Tak ako naše pochybnosti nemôžu siahnuť slnko z oblohy, aby viac nesvietilo, tak sa nemôže zrušiť ani Božia milosť a milosrdenstvo, ktoré nám Pán Boh pripravil. Život ti sýti dobrými vecami – nielen vtedy, keď to vnímame, ale aj vtedy, keď sa nám všetko zdá ako beznádejné. Celá Biblia je svedectvom prelomov a zmien: od narodenia Izáka z neplodnej Sary, cez stratený peniaz, či návrat márotnatného syna až po vzkriesenie Mesiáša. Všetky tieto svedectvá hovoria to isté: Boh obnovuje – stratenú silu i stratenú nádej. Možno ste sami v živote našli niečo, čo ste považovali za stratené a na čom vám záležalo – strateného priateľa, stratenú silu, stratené zdravie, stratenú nádej. V tej chvíli vás zaplavila radosť, pretože ste prežili a pochopili, že

Výstupenie detí v kostole

Spevácky zbor

nad nami nevládne ako posledný zákon zániku, smrti a ničoty, ale že nad nami vládne Boh, ktorý obnovuje a dáva život.

Túto skutočnosť žalmista vyjadruje zvláštnym obrazom: „**mladosť tvoja sa obnovuje ako orol.**“ Prečo orol? Za orlom sa skrýva obraz bájneho vtáka Fénixa. Táto bájka pochádzala z Egypta, ale bola všeobecne známa. Vták Fénix žije 500 rokov, a potom sa spáli na hranici. Z popola však povstane omladený k novému životu. Kresťania v starej cirkvi prevzali tento obraz ako symbol ukrižovaného a vzkrieseného Ježiša Krista. Mladosť je časom i obrazom otvorenej budúcnosti. Nech máš koľkokoľvek rokov, vedz, že Boh má pre teba dobrú budúcnosť. Toto všetko nás nielen povzbudzuje, ale zároveň umožňuje dobrorečiť Hospodinovi, a to aj vtedy, keď sa nám zdá, že slnko je skryté za mrakmi. A tak nás Boh učí, aby sme Mu vždy dobrorečili, či je jasno alebo zamačené, či máme dostatok každodenného chleba alebo nie, pretože všetko, čo nám pripravil, On pevne drží vo svojich rukách. Pri návšteve jednej rodiny upútal moju pozornosť obraz s názvom: Domáce požehnanie. Stáli tam tieto slová: Kde je viera, tam je láska. Kde je láska, tam je pokoj. Kde je pokoj, tam je požehnanie. Kde je požehnanie, tam je Boh. A kde je Boh, tam je všetko. Nech je našim každodenným spoločníkom Pán Boh. Verte mi, je to správna voľba. Voľba pre vieru, lásku, pokoj a Božie požehnanie. Voľba pre vďačnosť. Voľba pre život v závislosti na Bohu a Jeho daroch.

Lutherova ruža zo semienok

Služby Božie boli naplnené krásnymi chvíľami. Všetci, ktorí sme preživali vo svojom srdci vďačnosť, vyjadrili sme to slovami vďaky i svojimi modlitbami. Naším deťom Milankovi, Adamkovi, Marekovi, Lukáškovi, Lucke, Šimonkovi ďakujeme za krásne slová pod'akovania ako i našim mládežníckam Nadke a Terezke, ktoré ich vyjadrili básňou. Ďakujeme aj zborovému spevokolu za príležitostné piesne, ktorými umocnili slávnostnú atmosféru služieb Božích. Terezke, Kristínke, Nellke a Anetke patrí veľké pod'akovanie za prekvapenie, ktoré vyrobili zo semienok – symbol našej Evanjelickej cirkvi – Lutherovu ružu. Nech Pán Boh požehnáva všetky pracovité ruky.

Po stopách Majstra Jana Husa

Autor článku: Darina Vergesová

V posledných septembrových dňoch tohto roku, sa po prípravách, členovia nášho cirkevného zboru Lubina podujali, uskutočniť zájazd do južných Čiech, kde sa začínal a rozvíjal život Majstra Jana Husa.

V ono septembrové ráno - 26. septembra, sa pohol autobus s lubinskými cirkevníkmi, plnými očakávania pred kostola v Lubine do kraja rybníkov a listnatých lesov, do južných Čiech, na trojdňový zájazd - „po stopách Majstra Jana Husa“. Počasie nám žičilo, dostali sme spevník na cestu s duchovnými piesňami a po vypočutí Božieho slova, ktoré nás sprevádzalo po cestách, sme si mohli cestou zaspievať. Z úryvkov z Husových listov sme sa mohli zoznámiť s vnútorným svedectvom človeka, ktorý vedel, prečo žije a kvôli čomu stojí za to i zomrieť. A ktorý svoje presvedčenie zdieľal so svojimi blízkymi i vzdialenými – priateľmi i s nepriateľmi. Dal by Pán Boh, aby sme sa všetci aspoň občas riadili obľúbeným heslom Majstra Jana Husa: „Čo si, čo si bol a čo budeš, o tom stále premýšľaj.“

Výlet sme začali v Hlubokej nad Vltavou, ležiacej na ľavom brehu rieky Vltavy, návštevou zámku Hluboká, ktorý patrí k turisticky najatraktívnejším pamiatkam v Česku. Ďalej naša cesta pokračovala do Českého Krumlova, ktorého pamiatková rezervácia sa nachádza na zozname Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Deň plný zážitkov sme ukončili v Českých Budějoviciach, kde sme boli ubytovaní.

Nasledujúci deň patrilo mestám úzko spätými s menom Majstra Jana Husa: Prachatice, Husinec a Tábor.

Jan Hus sa narodil okolo roku 1370 v Husinci a bol upálený 1415 v Kostnici. Bol jedným z prvých reformátorov cirkvi. Jeho pôsobenie historicky vstupuje do obdobia tesne (veď čo znamená storočie vo veku nekonečnosti dané Pánom Bohom!?) pred Doktorom Martinom Lutherom, ktorý Husove diela poznal. V roku 1536 vydal niekoľko Husových listov s vlastným predslovom. Hus vo svojich vyslovených myšlienkach vyjadril svoj postoj proti predváňaniu odpustkov.

Podľa informácií, ktoré mám, sa nachádza na Slovensku iba jeden pomník Jana Husa, a to v Brezovej pod Bradlom.

Prachatice sú zaujímavé svojou stredovekou architektúrou, domami zo 16. storočia s typickými sgrafitami príznačnými pre toto obdobie. Historické jadro Prachatic je od roku 1981 mestskou pamiatkovou rezerváciou. Z Prachatic smerovala naša cesta do Husinca.

Jan Hus chodieval do školy z Husinca do Prachatic pešky (asi 5 km).

K najnavštevovanejším miestam Husinca patrí bezpochyby

Husinec

Husov rodný dom, ktorý je od roku 1973 sprístupnený verejnosti a je národnou kultúrnou pamiatkou. Po jeho areáli nás sprevádzal brat farár Vojtech Pekárik, pôvodom zo Slovenska. Podal nám zanieteny výklad o živote Jana Husa. Narodil sa v jednej z izieb prenajatého domu s príľahlou kuchynkou, kde spával spolu s mamou, aby im bolo teplejšie. V skromných podmienkach žil až po svoj tragický koniec v plameňoch kostnickej hranice. Husova smrť vyvolala v Česku náboženskú, politickú, sociálnu revoltu a osemnásťročnú vojnu.

Hus písal predovšetkým traktáty, ale aj rozsiahlejšie diela. Pre cirkev písal po latinsky, pre prostý ľud po česky. Medzi jeho najznámejšie výroky patria citáty o pravde. Jedným z nich je nápis na priečelí príľahlého domu: „Milujte sa. Pravdy každému prajte!“. Ďalším výrokom o pravde je: „Teda, verný kresťan, hľadaj pravdu, počuj pravdu, uč sa pravde, miluj pravdu, hovor pravdu, drž pravdu, bráň pravdu až do smrti: lebo pravda ťa vyslobodí od hriechu, od diabla, od smrti duše a konečne od smrti večnej, čo značí večné odlúčenie od milosti Božej.“

Žijeme síce v odlišnej dobe a iných životných podmienkach, ale aj pre nás zostáva zachovaná dôležitosť duchovných a etických hodnôt, ktoré Jan Hus zastával a zdôrazňoval.

Kniha, na ktorej stojí celé kresťanstvo; „Zákon Kristův či zákon Boží je vyjádren v Písme svatém.“ (M. J. Hus, O postačiteľnosti Kristova zákona)

Brána, na ktorej je z druhej strany nápis: „Braňte pravdu“
 „Prosím, aby se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy
 každému přáli.“ (M. J. Hus, Husovy listy)

Majstra Jana Husa od nás delí šesť storočí. Dnešnému človeku je síce už vzdialená až príliš veľká náboženská viazanosť a horlivosť. Ale aj pre nás je stále aktuálna hodnota pravdy,

otázka ľudského svedomia a solidarity s druhými.

Z Husinca sme išli do Tábora, ktorý so svojimi 37000 obyvateľmi je po Českých Budějoviach druhým najväčším mestom v Juhočeskom kraji. Jeho centrum je pamiatkovou rezerváciou a centrom turistického ruchu, najmä pre svoju históriu husitského hnutia. Tábor bol založený v roku 1420 husitmi a pomenovaný je podľa biblickej hory Tábor pri Nazarete v dnešnom Izraeli. V strede mesta je vybudovaný rybník s názvom Jordán.

Počas cesty domov sme sa zastavili v Jindřichovom Hradci a navštívili tamojší zámok, pôvodne gotický hrad, založený v 13. storočí. Po Pražskom hrade a zámku v Českom Krumlove je najväčším zámokovým komplexom Českej republiky. Jeho historické jadro je mestskou pamiatkovou rezerváciou.

Jindřichovým Hradcom sme ukončili náš trojdňový zájazd „po stopách Majstra Jána Husa“ v južných Čechách. Obohatil nás duchovne, rozšíril náš obzor a hlavne ešte viac upevnil naše bratsko – sesterské spoločenstvo. Na záver patria slová vďaky, za všetko pani farárke Eve Juríkovej, ktorá celý poznávací zájazd perfektne zorganizovala a neúnavnej sprievodkyni pani Vlaste Tučkovej, ktorá nás celou cestou informovala o mestách, ktoré sme prechádzali, o ich kultúrnych pamiatkach a rôznych zaujímavostiach.

MIKULÁŠSKY OZNAM

Vážení čitatelia,

mesiac december sa nám blíži a s ním aj príchod Mikuláša do našej obce. Už teraz sa teší na Vaše deti, s ktorými sa stretne 5.12.2019 v Kultúrnom dome G. Zocha v Lubine o 16.00 hod..

Ako býva dobrým zvykom, veľmi rád ich obdarí sladkým balíčkom, preto Vás prosíme, aby ste účasť detí na tomto podujatí nahlásili na OcÚ Lubina do 29.11.2019 do 13.00 hod.

A keďže i Mikuláš má obmedzený rozpočet, cena Vášho príspevku na mikulášsky balíček je nasledovná:

- Deti, ktoré navštevujú MŠ Lubina majú balíček zdarma.
- Deťom s trvalým pobytom v obci Lubina, môžete balíček objednať za 2,-€/ zvyšok dopláca obec
- Deťom, ktoré nemajú trvalý pobyt v obci Lubina môžete balíček objednať za 4,-€.

Nezabudnite prosím a urobte deťom radosť tým, že prídete na toto podujatie spojené s kultúrnym programom detí Materskej školy v Lubine.

Teší sa na Vás Mikuláš a jeho družina.

Likvidácia odpadu...

Autor oznamu: Ing. Beňatinský Martin

Aj takto to bohužiaľ vyzerá v našej obci v čase, keď sú rozložené kontajnery na jesenné upratovanie....

Žiadame občanov, aby pri likvidovaní odpadu boli disciplinovaní a neukladali odpad mimo kontajnerov, zbytočne to znemožňuje a komplikuje prácu vývozcom odpadu.

Lubinskí gajdoši – Filúz a Uhelný.

Autor článku: Olga Hrabovská

Jozef Ludovít Holuby, kňaz, národopisec, botanik – lubinský rodák, vo svojich „Obrázkoch zo Slovenska“ (vyšli v Slovenských pohľadoch XVII 1897) napísal: „*Ešte pred 25 rokmi žil na lubinských kopaniciach pod Javorinou povestný gajdoš Filúz, šťastný improvizátor vtipných a kúsavých pesničiek.*“

Traduje sa, že pochádzal z osady u Filúzov, ktorá vtedy patrila do lubinských kopanic. Musel byť nielen dobrý hudobník, ale aj veľmi spoločenský, vtipný a znalý vtedajších pomerov. Bol obdarený hudobným sluchom, veselou a bezstarostnou povahou. Bol vraj i súci chlap: „*Už nebol mladý, no bys čakal, až by sa švárnej dievky zľakal!*“ Aj Filúz priznáva: *Mne sa páči taká žienka,*

čo má sukne po kolienka, čo má nôžky ako strunky,
pri muzikeštrnky-brnky...“

Možno naozaj mu bolo dobre žiť – ako v „Balade o gajdošovi Filúzovi“ píše Ludmila Podjavorinská:

Dobre bolo, Filúzko, dobre bolo tebe,

že ti gajdy, gajdence darovalo *nebe!*

Hej! hore háj, dolu háj... tvoje „dudi-dudi“ biedu v kúty plašilo,

veselilo ľudí. Hej, hore háj, dolu háj... zvečera i zrána roztancovals' chud'asa, rozveselil pána.

A keď zavše zaznel z gajdičiek odzemok či „mestská“, sám pán Hurban tatíček zakrepčil si zrezka.

Sám Hurban pán tatíček, kamarátov v stredu pozabudli na chvíľu na slovenskú biedu.

Koľkokrát sa stalo – spomína J. L. Holuby, že za svoje štipľavé pesničky miesto honoráru dostal bitku. Tak raz pri všeobecnej pozornosti poslucháčstva na svadbe, ktorej bol aj richtár prítomný, zaspieval:

Čiaže je to kopanica na ty štyri kopce?

Čiažby *bola? Richtárova, čo nakradol z obce.*

Pretože sa opovážil hlavu obce verejne tak uraziť a potupiť, „*povstali mu z toho veľké ostudy* a richtár mal do smrti naňho zlé oko.“

Ubíhal čas a hudobníci menili svoje nástroje. Na zábavách hrávali kapely s husľami a basou. Zaznievali ľubozvučnejšie melódie do spevu i tanca. I dievky si pochvalovali, že pri husliach sa lepšie tancuje – „*lebo pri gajdách bolo treba silno nohami dúpať*“. Tiež na svadby ľudia prestali pozývať gajdošov. Radšej si obstarali pár muzikantov s husličkami a basou. A keď sa neskoršie do kapely dostali i dychové nástroje – gajdoši zostali zabudnutí. Nikto ich už na svadby, tancovačky a do krčmy nevolal. Stávalo sa, že zármutok či

hnev zapíjali v krčmách. Spomínali na zašlé časy, keď boli gajdy vzácnym hudobným nástrojom a gajdoši si žili veselo, uprostred rozospievaných a roztancovaných ľudí. Mali postarané nielen o dobré jedlo a pitie, ale ušla sa im aj výslužka či koruna. Takto sa zrejme umáral v niektorej podjavorinskej krčme i náš Filúzko. Keď už nestačili korunky na pitie a nebolo ani štedrých ľudí, ktorí by zaplatili, „založil“ v krčme svoje milované gajdy.

J. L. Holuby spomína: „*Botanizujúc raz na samej moravskej hranici pod Lopenikom – navštívil som tam bývajúceho gajdoša, aby som si odpočinul. Vidiac na stene zavesené gajdy, spýtal som sa ho žartom – a kde ste vy vzali Filúzove gajdy? Mój gajdoško sa ma celý zjašený opýtal, ako ja viem, že sú tie gajdy Filúzove. Potom mi vyrozprával, že tie gajdy Filúz založil v nejakej krčme podjavorinskej, kde ich on kúpil.*“

O gajdošovi Filúzovi dnes vieme iba z týchto uvedených prameňov. Ani osadu u Filúzov už na lubinskom nenájdete. Len pár chalúpok v bzinskom chotári, ktorý hraničí s lubinským od Lipovca – nesie názov U Filúzov. Ale vieme o pravdivosti iného príbehu z Lubiny...

Gajdoš Uhelný – Adam Šidla Krchnavý 1837--1913

Na pozvanie J. L. Holubyho v r. 1906 prišiel do Lubiny **hudobný skladateľ Leoš Janáček**. Tešil sa štedrej pohostinnosti môjho pradedu a vtedajšieho cirkevného dozorca ev. cirkvi v Lubine – Jána Slávika-Kubiču. Leoš Janáček zotrval v Lubine niekoľko dní a zapisoval si do notovej osnovy melódie našich piesní. Veľmi sa zaujímal o gajdoša Uhelného, ktorý býval na dolnom konci, v malom domčeku, vo dvore oproti Slávikovcom-Kubičatech. Bol to vraj vychýrený gajdoš. Vedel krásne hrať na svoje gajdy a hovorí sa, že keď ich začal stísať pod pazuchou, nejedno dievčenské srdce sa pri hre tohto lubinského gajdoša potešilo, ale i zaplakalo.

„*Ty lubinské hodiny, veľmi pekne zvonili, našel som si švárne dievča, ale mi ho nedali...*“

Ale to je už iný príbeh – o nenaplnenej láske jednej lubinskej dievčiny a gajdoša Uhelného.

Gajdoš Uhelný nebol gazdom, nemal majetku, iba neveľký dom s pitvorom. Jeho domec bol zastrčený vo dvore, kde bývali ďalší dvaja gazdovia. A tak do stodoly i do humna museli Uhelných chodiť cez susedove „návracie“. Ale keď na jar domec vybielili a podmazali „svetlo“ – modrou farbou a v okienkach sťa dľaň rozkvitli muškáty a zazelenal sa janiček, domček vždy opeknel. Gajdošovi to stačilo, niečo si privyrobil u gazdov, niečo vyhral gajdami v krčme či na svadbách. Poznal veľa piesní a zahral rovnako dobre do skoku či do spevu. A keď ho sužoval trpký žiaľ, vraj jeho gajdy bolo počuť plakať... Možno to vábilo nejedno lubinské dievča, aby prišlo podvečer „za Valovce na náton“. Tu sa po večeroch schádzala mládež, tu sa spievalo a bývalo veselo.

Na tom našejm nátoni, zavrcel sašvárny šuhaj na vraném koni.

Zavrcel sa sem a tam. skadze sa ja moja milá od vás vymotá.

Vymotaj sa, skadze sceš, keď ty mojej vernej lásky milovať nesceš!

Nečudo, že gajdošove clivé melódie našli svoju odozvu v srdci mladučkej Kačky zo Sabrších dvora. Možno práve pre túto dievčinu ich mladý gajdoš hrával, nimi vyjadroval rodiaci sa cit. Letné večery boli plné nehy a mladíckych nádejí.

A stalo sa v tom čase na lubinských kopaniciach, že mladý gazdovský syn Martin sa zahľadel do pekného dievčaťa. Padli si do oka ešte v jeseň – v hore pri hrabaníšustia. Martin si všimol, že dievča je nielen pekné, ale vie sa i pri robote zvítať.

Druhý zľava Leoš Janáček, vpravo gajdoš Uhelný. Stráni 1906

Gajdoš Filúz

A ako sa dokáže usmiať a milo odvetiť až pri srdci zahreje...

Raz pri robote otec Martinovi nadhodil, že by sa im veru zišla do domu mladá gazdiná. Syn neváhal s odpoveďou: „Tatičko, ja už mám ženu vybranú, môžeme ju v sobotu pýtať!“ No keď povedal, že je to Zuzka – tá sirota z horných kopaníc – otec bol ticho, nič nenamietal, ale ani radosť nebolo na ňom vidno.

Na druhý deň sa obaja vybrali do dediny za notárom a ten im povedal, že keď ide o sirotu, ktorú si zobrali gazdovia z horných kopaníc zo sirotinca, tak musia mať k sobášu povolenie od „sirotského otca“ až z Nitry. Nato sa otec zdvihol zo stoličky a prehlásil: „Ej, bolo by to za nevestu, aby sis' pre nu až do Nitry išel! Jaká bude, takú si vezmeš!“

Vyšli pred obecný dom – Martin bol bledý ako stena a otec rozhodnutý veci doriešiť. A vtedy im prišiel do cesty ujec Sabrš. Bol to otec Kačky, čo sa zaľúbila do gajdoša Uhelného. Slovo dalo slovo, zabočili do krčmy, vypili si a... dohodli sa na sobáši svojich detí – Martina a Kačky. Martinov otec rozhodol: „Vezmeš si, jaká je! Šak je pekná, červená jak ruža, robotná. Jaká bude, na takú si mosíš zvyknúť!“

To sa stalo pred Veľkou nocou a otcovia hneď tam dohodli aj termín svadby – na svätodušnú nedeľu. Pred rokom 1900 sa sobáše i svadby odbavovali v nedeľu. „Oddánek“ (starodáv. výraz – snúbenec) Martin za celý čas od Veľkej noci až do svadby neprišiel svoju oddánku ani raz navštíviť. Prišiel až v deň svadby. Vtedy bol taký zvyk, že nevesta išla do kostola so ženami a ženích s chlapmi. Po sobáši mladá nevesta išla na kopanice peši. Nad Lubinou na Čírke horko zaplakala a so ženami si zaspievala:

„Ach, Bože mój, prebože mój dobrý, dze já budem nocuvat?“

Roky utekali v každodennej práci a ako si mladí manželia na seba zvykali, to nevieme. Pravdou je, že vychovali spolu šesť detí, dožili sa i radosti z vnúčat.

K babičke Kačke a dedkovi Martinovi často prichádzala „na službu“ vnučka Anička. Starali sa o ňu, keď jej rodičia odišli „na „hauzirku“ (podomový obchod). Anička cítila, že ju majú radi a bolo jej tam dobre.

Jedného dňa bolo počuť zvon z kopaníc – z Miškech zvonice. „Podtíhali dvakrát“ (zvonár urobil v krátkych intervaloch za sebou dve pauzy), to znamenalo, že zomrela žena. Vyzváňali niekdajšej sirote Zuzke. Vnučka Anička vybehla na násyp. Pri teplom počasí sedávali tam dedičko a fajčili fajku. Sedeli i teraz, ale fajka bola na stolci a po tvári im stekali slzy. Preľaknutá Anička bežala za babičkou: „Babička, dedičko plačú, ani fajku nemajú v hube!“ Babička pohladkala vnučku po vláskoch a povzdychla si: „Nechaj ho, vnučka moja, nech si poplače. Šak aj ja som celý život myslela na toho môjho gajdoša... Šak len krásne hrával!“ V tej chvíli sa po

červený jak hřebíček, pěkný, švar-ný.
Kdeže ideš, moj Janýčku, na konýčku?
Idem si já hladat do slovenskej zemi frajirečku.

Rukopis
Pred Brnem, za Brnem
Lubina
Gajdoš Uhelný, 71 l., 1906

Pred Brnem, za Brnem za br-ni-cú, po-va-lil handrlák handr-li-cu.
Když si mne povalil, pomož me stat,
pomožem handryčku do měcha dat.

Rukopis
In margine: láska.
Ty lubinské hodyny
Lubina
Gajdoš Uhelný, 71 l., 1906

Ty lu-binské ho-dy-ny, vel-mi pek-ne zvo-ny-ly,
na-šel som si švar-ne diev-ča, a-le mi ho ne-da-li.

588

Notový zápis L. Janáčka na piesne gajdoša Uhelného

jej vráskavej tvári mihla akási boľavá, no nežná spomienka na mladosť. A v dedkovej pamäti možno zazneli útržky zo smutnej Kačkinej pesničky, čo kedysi spievala.

Mala som holúbka v truhle zanknutého, / ale mi ulecel do polaširého.

Ulecel, ulecel, pod zelený dubec, / už sa nenavracia mój milý holubec...

Nuž, srdcu nerozkážeš! A zrejme aj vďaka takej skúsenosti v tejto rodine už nikdy nikomu nebránili pri výbere životného partnera.

Ó, mládež naša, tys' držiteľkou rána | Rozhovor s Jarkom Rubaninským ...

Rozhovor pripravila: Jana Mielcarková/Frantéch

Hviezdoslavove verše metaforicky vystihujú nádeje, ktoré do mladých ľudí vkladáme v súvislosti s budúcnosťou. Jarko Rubaninský (15) je potešujúcim príkladom toho, že aj mladí ľudia majú záujem o zachovávanie tradícií nášho lubinského kraja. Už niekoľko rokov sa po boku svojho „učiteľa“ Milana Zemanoviča zúčastňuje koseckých súťaží po celom Slovensku, aj v zahraničí. Pri rozhovore bola aj Jarkova sestra Ivana (Ivka, 18), ktorá sem tam niečo doplnila.

Prázdniny sa končia, ako si ich prežil? Bol si ešte niekde okrem koseckých súťaží?

Len som kosil, to bolo všetko. Pomáhal som doma, káľal som drevo... Tato mi niekedy káže nakosiť zajacom, tak to urobím a zároveň trénujem na súťaž. Máme teraz päť zajacov.

Ani si sa nebol kúpať? Napríklad na Dubníku?

Nie, akurát u nás v bazéne sme sa kúpali, máme vo dvore nafukovací. Týždeň sme boli u sesterníc v Hrabovom, u Pleškov. Je tam veľmi dobre, nemusíme nič pomáhať ☺. Staršia sesternica Zuzka má 14 a mladšia Kristínka 11. Moja sestra Ivka je najstaršia, má 18.

Urobme si poriadok vo vašich rodinných vzťahoch.

Tato je Ivan Rubaninský a pochádza od Rubaninských. Jeho tato, môj dzedičko, zomrel tento rok. Máme tam ešte babičku. Často ju navštevujeme, už je na dôchodku. Chodí na rolu, stará sa o sliepky, má psa.

Z maminej strany Katky Rubaninskej mám ešte babičku, Zdenku Hrabovskú, rodenú Potfajovú, od Ličkov. Dzedičko, Jaroslav Hrabovský, už nežije, pochádzal z Hrabového. Ale tie sestrenice Pleškové sú dcéry tatovej sestry.

Tentoškolský rok skončíš 9. triedu, už si rozmýšľal, čo budeš robiť po skončení povinnej školskej dochádzky? Chceš ďalej študovať?

Chcel by som ísť na Dopravnú akadémiu do Trenčína. Odbor ešte neviem, je to štvorročná škola. Ak sa spravia monitory na 90 percent z obidvoch predmetov, teda z matematiky a slovenčiny, ide sa bez prijímaciek. Ale neviem, či to urobím. Z matematiky možno. Chcel by som bývať na intráku.

Dobré povolanie si si vybral a budeš si môcť zvýšiť kvalifikáciu v Žiline na Vysokej dopravnej. Ivka, čo študuješ ty?

Ja budem teraz maturovať. Na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Novom Meste nad Váhom. Odbor obchodná akadémia.

Bývate na Starej Turej, veľa času ale trávite na horných

Lubinský kosec

3. miesto, 2019

Kopanicách u Ličkov, v rodičovskom dome babičky Zdenky Hrabovskej, rodenej Potfajovej. Určite sa viac cítiš Lubinčanom, presnejšie Kopaničárom. Rád sem chodíš?

Sme tu čo najviac. Tu je lepšie, ako na Turej. Tam nemôžem ísť hocikedy von, je tam veľa áut, hluk, tu je to také tichučké. Aj ľudia sú tu milší ako na Turej. Aj tam sú, samozrejme, dobrí ľudia, ale tu sú takí otvorejší. Napríklad keď prídem z kosenia a sused ide okolo, hneď sa ma pýta, kde som bol, čo som povyhrával a tak. Úprimne sa tešia z mojich úspechov. Sú tiež viac nápomocní. Na Turej sa každý stará len o seba, zavrie sa v tom svojom byte, sem tam sa stane, že stretnem nejakú susedku alebo nejakého suseda vo výťahu.

Učím sa jazdiť na traktore, aj na motorke som už jazdil. Na traktore som sa aj trochu bál, ale potom som prišiel na to, že to nie je nič ťažké.

Nechýbajú ti kamaráti? Futbal a tak?

Nie, mám tu sestru. Teraz cez prázdniny prišiel k nám kamarát, aj sme spali v stane, vonku na lúke. Večer prišla za nami na nocľah naša mačka, ona je taká domáca, rada sa túli. Aj túla ☺.

Na Turej hrávame florbal. Väčšinou vonku, na ihrisku. To je ako hokej, hrá sa s plastovými deravými hokejkami a loptičkou. Aj Ivka hrá.

Teba, Ivka, nelákalo skúsiť kosenie?

Ivka so sesternicami Zuzkou a Kristínkou

Skúšala som to, ale ma to nebaví, lebo mi to moc nejde. Mňa baví ten florbal. Hráme len tak nesúťažne na ihrisku, podľa toho, kto príde, rozdelíme sa. Dva na dvoch, niekedy na polku ihriska, lebo nás je málo. Tento rok 1. júna sme boli na turnaji na Turej, mali sme vlastný tím, bolo nás sedem. Aj sedem tímov bolo, skončili sme na piatom mieste, to je dobre. Trénera nemáme, určíme si, kto má hlavné slovo, ale všetci si pomáhame. Keď niekto vidí video, napríklad ako sa lepšie strieľa, všetkým nám to povie, upozorňujeme sa navzájom na chyby a tak. Dievčat chodí pár, na turnaji som bola jediné dievča.

Pamätáš si, Jarko, na niečo výnimočné z detstva, napríklad na veľa snehu, Vianoce...

Vždy sem chodíme na Vianoce. Pamätám si zimy, keď tu bolo veľa snehu. Nemohli sme s autom vyjsť... Alebo ako sme sa sánkovali, guľovali. Vianoce sa mi tu veľmi páčia, lebo tu je aj sneh, väčšinou. Na Turej aj keď nasneží, hneď sa urobí taká brečka. Sánkujeme sa na ceste z Kopcového, ale len po kraji, aby to nebolo celé vyšmýkané, keby ujec Kopčár chcel vyjsť. Aj lyžovať sa chodíme na lúku. To ma zas ujo Milo Potfaj učil lyžovať, ale bol som aj na lyžiarskom zo školy, tam som sa zdokonalil. Už sú mi moje lyžiarky malé, teraz mám po Ivke.

Hádam raz prestaneš rásť a potom si už môžeš kúpiť svoje lyžiarky, aj lubinský kroj ☺

Na prvej košeli, čo som mal, sú mi už krátke rukávy, aj úzke. Druhá od strýka je mi už tiež malá. Sestra Jara Valenčíka šije kroje, on chodieval s nami kosiť.

Ivka: ja nemám kroj, ale dala som si u susedky, tety Lydky, ušiť sukňu k 18. narodeninám, teda ona mi ušila na osemnástku, takú peknú červenú, a kúpila som si folklórne tričko.

Zdenka Hrabovská -Jarkova babička

Poznal si aj babičkino tata, svojho pradzedička? Milana Potfaja, hovorili im Stavaných.

Spomínam si, ako ma učil hodiny, štvrt', trištvrt', celá a pamätám si, že ležal alebo sedával na posteli, keď sme prišli. Ivka si ho určite pamätá viac.

Prečo sa im hovorilo Stavaných? Potfajech tu nehovoria nikomu, jedni sú PrennýchŠustrých, druhí Mackých, ďalší Stavaných, z Bučičky, Uhliských...

U Ličkov žije veľa Potfajovcov, mamina niečo hovorila o novom dome, ktorý stavali, hovorilo sa mu „stavanje“. Aby sa odlíšili.

Porozprávajme sa o tvojom „dobrodružstve“ s kosením. Ako si sa dostal k ujecovi Kopčárech (Milan Zemanovič) a ku koseniu?

Obíjali sme čelo stodoly drevom a ujec nám doviezol laty, aj nám pomáhal zatĺkať. Nevie, ako sa to zbehlo, našiel

Malá Vrbka, 2019

v stodole kosu, bola zavesená, zobral ju, skúsil, či kosí. Skúsil som to aj ja, potom mi povedal, že za štyri dni bude Lubinská kosa, aby som sa zapojil. Najprv mi kúpil rakúsku kosu, bolo to pred tromi rokmi. Náš staršina, pán Ledecký, ju stále nosieval v aute a predával ju. Učil som sa s ňou kosiť štyri dni. Na Lubinskej kose som s ňou kosil 5 minút, bol som tretí zoštyroch. Motivovalo ma to a pokračujem ďalej.

Výborne! Aká náhoda, keby nie vašej stodoly, možno by si sa ku súťažnému koseniu nedostal. Viš kosu aj nakut'?

To zatiaľ ešte neviem, ujec mi vždy pripravuje kosu, ale plánujem sa to naučiť na starých kosách, aby som ho nemusel otravovať.

Ako si trénoval? Kosil si a ujec Kopčárech t'a kontroloval?

Kosil som napríklad pod chalupou a išiel okolo sused, ujo Lubo, a videl, že viac trávy zostáva predo mnou ako za mnou, poradil mi, že musím tlačiť päťu kosy k zemi. Najnovšie som dostal radu, že špičku do vzduchu. Kosa, čo mám teraz, sedí na zemi sama. Potom mi radili, že mám inak držať ruku, bližšie k telu, že to ide lepšie. Už som si tie pohyby osvojil, už je to lepšie. Keď chodím na súťaže, všetci mi dávajú rôzne rady, ale ja si aj tak kosím podľa toho, ako som sa naučil.

Ivka: Vlastne také základy mu dal ujo Kopčár, Janka Kopčárka a Miro Bača. Oni boli prví, čo sa mu venovali.

Aké sú kategórie?

Deti, to je do 18 rokov, potom ženy a dve kategórie mužov od 18 do 60 a nad 60.

V Rakúsku si sa súťaže nemohol zúčastniť, prečo?

Sme traja takí najlepší, narodení na jeseň 2004, jeden je z Drahoviec, druhý z Oravy.

Rakúšania majú podmienku, že v kategórii detí môžu byť len narodení v 2005.

Aj dievčatá kosia?

Áno, keď som prvýkrát kosil v Lubine, bola jedna z Drahoviec, ale tá už nekosí, teraz kosí staršinoва dcéra, má 14 rokov.

Ivka, sprevádzaš brata na nejaké súťaže?

Skôr nie ako áno. Podľa toho, ako tato v sobotu robí, napr. v Cígli som niesla lubinskú vlajku a keď niektorý Lubinčan kosil, mala som za úlohu tou vlajkou mávať. Boli sme aj v Drahovciach.

Jarko: Mama so mnou bola raz v Tatrách, aj do Cígľa chodí so mnou.

V Cígli je záverečné kosenie s celkovým vyhodnotením?

Tam sa vyhodnocuje celá sezóna. Začína v máji, potom kosíme voľakedy skoro každý týždeň. Sú súťažné kolá, tých je tento rok osem, minulý rok ich bolo 9, a sú aj nesúťažné, vyhodnocuje sa to, ale nepripisujú sa body do toho celkového vyhodnotenia. V Cígli som bol druhý.

S Jankou Zemanovičovou

To je krásne miesto. Ten pohár si dostal za čo?

Ten som dostal teraz v Dobroslaviciach za prvé miesto. Je putovný.

Dobre si ho nafot', aby si mal pamiatku!

Alebo musím na rok zas vyhrať ☺, to je vlastne také záväzné, že musím prísť aj budúci rok. Aby som ho prípadne odovzdal. Oni tam potom nalepia moje meno.

Na Lubinskej kose si dostal aj cenu „najkrajšieho kosca“.

To vďaka Janke Kopčárke, vymyslela to špeciálne pre mňa, lebo dovtedy som bol vždy štvrtý. Vedela, že prídu všetci traja „konkurenti“, tí dvaja 14-roční a jeden 17-ročný a že zas asi nevyhrám. Povedala, že my dvaja si spravíme vlastnú kategóriu. Našťastie som bol v kosení tretí, do druhého miesta mi chýbala sekunda. Ale dostal som aj ocenenie „najkrajší kosca“. Mal som pekný kroj, čižmy, gace, košelu...

Nie je ti v tom kroji horko, keď kosiš?

Keď kosiť, vyhrniem si rukávy, aj tak mi vždy spadnú. Po dokosení dajú hneď vodu, ovievam sa klobúkom

Ivka: Podľa mňa, keď je v tom koseckom zápale, tak ani veľmi nevnímam, či je horko.

Podľa čoho sa vyhodnocuje? Pre vás mladších sú menej prísne kritériá? Koľko to priemerne trvá?

Deti a ženy majú políčko 5x5 m, muži 5x10. Najrýchlejšie sa mi podarilo teraz v Cígli za minútu a 11 sekúnd. Jeden to máva za 45 sekúnd pokosené. Hodnotí sa aj kvalita. Aby neboli „muziganci“. Stáva sa to aj starším. Jeden napríklad

kosí veľmi rýchlo, ale škaredo. Nikto mu nedá veľa trestných bodov. Môže sa dávať od 5 do 100 trestných bodov (sekúnd). Janka povedala, že keby bola ona rozhodca, dala by mu veľa trestných sekúnd. Ona nemôže hodnotiť deti, lebo som tam ja, ani mužov nad 60, lebo je tam otec. Raz ale rozhodovala, a veru aj ujovi „nacápala“ trestné sekundy, keď mal zle pokosené. Keď je to naopak, on jej tiež „nacápe“ ☺.

Potom si to doma vybavias? Kdesi sa kosia lúky nesút'ážne, kde to je?

V Nolčove. Tento rok sme tam prišli už vo štvrtok, prespali sme a v piatok okolo polnoci sme išli domov. Tam sa

chodí o druhej spať, o štvrtej ráno sa už kosí, o šiestej alebo o ôsmej je už pokosené, potom prídu na vlečke ženy, traktor ich tam hore vyvezie, donesú frištuk a tak. Rozhrabávajú to, aby sa to usušilo.

Je to zrejme aj zábava, všetci sa tam poznáte...

Áno, poznáme sa, teraz keď som napríklad mal novú kosu, tak sa ma Ledecký opýtal, či mi ju dedičko spravil. Už nemám žiadneho deda, on myslel ujca Kopčárech ☺.

Ved' on ťa má ako vlastného vnuka!

Ivka: A Jarko ho má zase ako deda. Ale hovorí mu ujo.

Možno sa zasmee, keď mu niekedy povieš „učičko“. Tu sa tak hovorilo, už zďaleka sme my, mladší, kričali „vitám vás, učičko“. Alebo „tetičko“.

Je veľmi dobré, že nie si závislý od moderných vymožeností techniky ako mobily, tablety... Určite to máš rád, ale veľa víkendov v lete tráviš vonku s kosou v ruke...

Keď som na kosení, vyťahnem mobil len zriedkavo, zopárkrát pozriem načas, niečo natočím alebo dám niekomu mobil, nech mňa natočí, inak ho nepoužívam. Možno na ceste späť si zahrám nejakú hru. Keď sme na Turej, tam je aj wifina, používam facebook, instagram, youtube.

Mládež v súťažiach nie je tak veľmi zastúpená, máš nejakých kamarátov?

Mám. Teraz tam bol jeden 17-ročný, ten už budúci rok nebude kosiť, teda bude, ale za mužov. Sú tam aj menší, jeden má tak do desať rokov.

S Matúšom Zemenčíkom, Tatranská Lomnica

Ved' to ledva udrží kosu?

Pomáha mu jeden sused, drží mu kosu, aj ťahá za neho, alečoraz viac kosí skoro samostatne. Dobre kosia aj tí malí! Majú to väčšinou nad štyri, šesť minút.

Prvýkrát si bol na Lubinskej kose v 2017, na druhom ročníku. A bolo to aj 4. súťažné kolo. Kde sa ti najviac páčilo, páči? Kam sa najviac tešíš?

Najlepšie sa mi kosí tu doma, prídu ma pozrieť a povzbudiť susedia. Ale napríklad aj v Tatranskej Lomnici je pekné, Tatro sú krásne. Všade je pekne. Vďaka koseniu a Kopčár's family som pochodil kus Slovenska.

Ako využiješ posledný týždeň prázdnin? Nemáš problémy s učením, so školou? Nebudíš sa ráno s hrôzou, že zas musíš ísť do školy ☺?

Zajtra by som chcel ísť na hríby, budem si užívať posledné dni prázdnin. Poteší ma, keď sú prázdniny alebo deň voľna, ale do školy chodím celkom rád.

Ďakujem vám, Jarko a Ivka, za milý rozhovor, prajem vám obom úspešný školský rok, prijatie na ďalšie štúdium a veľa radosti z kosenia a z florbalu! A aby sa vám furt na našich Kopianicách ľúbilo!

Jarkov putovný pohár, 2019

Žije sa tu dobre...

Zhovárala sa: Jana Mielcarková/Frantých

Milan Zemanovič

V čísle 3/2019 časopisu *Lubinčan* sme avizovali rozhovor s Milanom Zemanovičom (Kopčárom). Spolu s dcérou Jankou, samozrejme aj so ženou Oľgou, synom Petrom a mnohými pomocníkmi, organizujú *Lubinskú kosu* (4. ročník), a *Historickú žatvu* (3. ročník). Zhovárali sme sa o jeho živote a o tohoročnej žatve. Po lubinsky (veď je to náš materinský jazyk), ale tentokrát som rozhovor „preložila“ do spisovnej slovenčiny (kvôli mladšej generácii ☺).

Gazda Kopčár

Píše sa Zemanovič, ale odjakživa vám hovorili Kopčárech. Určite preto, že žijete na Kopcovém. Bývali tam tri rodiny Zemanovičovcov, museli sa nejako rozlíšiť prezývkami. Vašími susedmi boli Šestákech a Hurtákech. Zrejme ste boli rodinne spriaznení, aj keď to bolo pred 200–300 rokmi...

Naši ma naučili, aby som každému hovoril strýco. Niekoľko pokolení dozadu sme mohli mať spoločných predkov. S rodičmi sme sa o tom nebavili. Viem, že Šestákech Jariny dedko a Hurtákech mama boli brat a sestra.

Prečo hovorili tvojmu tatovi „Bosý“?

Môj dedko z tatovej strany bol z chudobnej rodiny. Ponožky a topánky boli vtedy drahé, bolo ich treba šetriť. Keď chodili na koňoch, bagance zavesili na vóz a išli bosý. Keď prišli do Mesta, obuli sa. Ale raz mu ich zo žartu schovali, museli chodiť po Meste bosý. Tak vznikla prezývka „Bosý“. No a prischlo to aj tatovi. Mne tak hovorili ešte keď som robil na družstve, ale už to zaniklo. Môj syn už má inú prezývku a mne hovoria Kopčár.

Narodil si sa v roku 1952, presne 8. mája. Dobré sa to pamätá, lebo vtedy oslavujeme koniec Druhej svetovej vojny. Z rozprávania rodičov asi vieš, čo všetko Kopcové počas vojny zažilo. Prebiehali tam boje medzi partizánmi a Nemcami. Pred viacerými rokmi bola rekonštrukcia tých bojov...

U nás bol Uhrov štáb. Rekonštrukcia bola za starostu Milana Ostrovských, keď tu bol priamy účastník Povstania Lenko a výsadkarka Lyda z Ruska. Hovorilo sa o tom ešte za richtára Jurenčeka. Lenko aj s mojím tatom rozprávali o tom deťom v škole. Štáb bol na výške a doktor Placák tam mal ordináciu. Tiež bol partizán.

Spomínal si, že vám aj dvere prestrelili?

Áno, doteraz ich máme, stále sú na tej výške. Boli tam Uher, Jakubík, dr. Placák a niektorí partizáni. Ostatní spávali dole v izbe, na slame, po zemi. Na fašiangy v 1945 Nemci prepadli Kopcové, a všetko podpálili. Stodola zhorela do tla, naši utiekli, aj partizáni. Potom boli ešte boje v Cetune. Všetci poutekali do húšťa, za kopec, tam sa dalo dobre schovať. Nemci sa tam báli ísť, hovorili, že tu každý buk strieľa. Oni vtedy na Klačkách

Kopčárech rodina, Milan v perinke

Pavol a Anna Zemanovičovci, Milanovi rodičia

skale zostavili mínomet a ostreľovali partizánov na Kopcovém. Ostatní išli peši, bola hmla, nevideli sa a strieľali na seba. Keď to u nás zapálili, bolo počuť praskot, tato videli, že stodola je v plameňoch, utekali hneď ponad chalupu, chytala sa už aj tá. Partizáni vynášali von duchny, slamu v izbe uhasili. Keď sme robili pivnicu, na dlážke sme našli vyhoreté jamy, aj taká šteláž, čo mali mama na hrnce, bola obhoretá. Časť Hurtákech chalupy tiež zhorela, Šestákech mali dom nižšie, tým sa nič nestalo. Našťastie nikto neprišiel o život. Schovávala sa u nás aj jedna Židovka a tá nechcela ísť z chalupy. Tato si ju hodili na plece a ušli s ňou do hôr. Keby ju Nemci našli, všetkých by postrieľali.

Hore nad chalupou zastrelili partizáni dvoch nemeckých dôstojníkov. Aj medzi partizánmi boli zradcovia. Tá ruská výsadkarka Lyda doňho pichala pažbou: „job tvoju mať, ty už nebudeš na nás strieľať“. A Nemci sa to dozvedeli. Stavaných ujec (nebohý Milan Potfaj) ako 13-ročný chlapec musel na koňoch tých mŕtvych Nemcov odviezť dole do Lubine, ináč by boli Nemci vypálili celé Kopanice.

Schovávali sa u nás aj Židia z Mesta, prišli nás navštíviť, keď boli oslavy v Rohu. Vtedy k nám chodilo moc pamätníkov, Cyril Fojtík, doktor Placák, Jano Matula, Orihel z Hradišťa. A vždy prišli odzadu, od Hurtákov, ako boli naučení cez vojnu. Ja som ich neskôr s mamou skoro všetkých ponavštevoval.

Tento kraj je pomerne chudobný. Ako žili tvoji rodičia? Mali dcéru Milku, o desať rokov staršiu od teba, chlapec bol pre nich určite požehnaním. V gazdovstve sa zišla každá ruka...

Mama robila podomový obchod, chodila na hauzírky, našiel som aj jej pracovnú knižku. Do Protektorátu za vojny pašovali

2017 dokosil ako posledný

Žatva v 2017

tabák a cukor. Cez Javorinu na Moravu. Mali sme kravy, kone, rodičia boli súkromní roľníci až do 1974. Tato nepodpisali do družstva. Potom ho richtár Jurenček prehovoril. Role, čo sme mali dole, nám všetky zobrali a vymenili za polia tých, čo podpísali, tu hore. Potom sme vlastnili celý vrch, celé Kopcové ©. To boli ale najhoršie role. A kontingenty boli veľké.

Naháňali ťa do roboty?

Pravdaže, ešte som nechodil do školy a už som musel pásť kravy, aj ovce. Mali sme aj jednu kozu. Neskôr som musel najprv napásť a až potom ísť do školy. Chodil som štyri roky sem Klačkovom do jednotriedky. Až potom do Lubine. Na autobus sme chodili Podkozince. Vtedy tu bolo ešte veľa detí, Zanných chalani, z Bučičky, z Dúbravy, od Klačkov. Mila Švokéč... Chodili sme krížom. Deti od Škulcov a z Bariny chodili na Nehvanec. Cestu k nám urobili až v 80-tych rokoch, keď už som robil s buldozénom (na družstve som začal robiť v 1977). Keď bolo veľa snehu, chodil som na autobus na lyžiach. Na Dolinkách bol kozel, tam som lyže postavil a ten kúsok som utekal peši. A naspäť hore brehom tiež s lyžami na nohách, lebo by som sa bol zabáral. A keď bol chodník, lyže na pleco a išiel som. Učiteľka Neboháčová našim deťom hovorila: „Nechce sa vám chodiť a váš otec až do Lubine išiel niekedy peši, keď mu ušiel autobus.“ Niekedy sme išli všetci peši. Mali sme takú guličku, hádzali sme ju pred seba a utekali sme za ňou. Keď ju niektorý dobehol, zas ju hodil.

Stalo sa, že si niekedy nešiel do školy?

Veru áno. Keď bola doma robota. Keď bolo treba hnoj vozit', musel som zostať doma, nakydávať a tak.

Ale nebol si z toho nešťastný, či áno? Radšej by si bol išiel do školy?

Ťažko povedať, museli sme poslúchať. To nebolo ako teraz, že sa deťom nechce. Možno by som aj radšej išiel do školy ako doma robiť. Ale zas mňa tá robota bavila. Deviatu triedu som už nedochodil. Brigádoval som v horách, spolu s „lesnými žienkami“ sme sadili stromky. Kopu ľudí odtiaľto chodilo do hôr. Zarobil som si na hodinky, 350 korún. Hodinky stáli 300. Mal som ich skôr, než som išiel ku spovedi. Vtedy kto išiel k spovedi, dostal hodinky. Ale ja som už mal.

Chcel som ísť za tesára. Ale nie, otec podpísali, že budem robiť doma na hospodárstve. Museli podpísať, nebolo to len tak. Vtedy robili náborny prevažne do baní, ale to som nechcel. Drevárčina ma bavila.

Nakoniec si sa k tomu vrátil.

Áno, zostal som pri tom. Tato cez zimu robievali varechy, večery sú dlhé. Cez deň chodili s koňmi robiť do hôr.

V horách robil tato so susedom Šestákom (Zemanovič Ján), boli taká zvláštna dvojica, váš tato vysoký a Šesták drobný, malý...

Oni jeden bez druhého nechodili do hôr, to by bolo nebezpečné. Aj na formanku, keď niekde išli, chodievali spolu. Keď niekomu vozili drevo. Zvážali aj drevo, čo sa ťažilo. Na Pecisku bola skládka. Neskôr bola na Nehvánci, ako je zastávka.

Ako sa ďalej točil tvoj život?

Zostal som robiť na hospodárstve. V 1967 sa začala robiť

cesta na Javorinu. Keď som bol doma a nebola nejaká robota, brigádoval som tam s ostatnými chalani. Všetko sa robilo ručne, priekopy (tu sa hovorí *kriepopy*) sme kopali, kameň nosili, okolo Kopcov popod Lipovec, aj tuto od Dúbravy po húšć, po Harušćákov. Chodili aj ujec Palćekćch, Popelka, Kolárík, aj tí starší. Robili sme do zimy. Vtedy aj Mira Strynných (Klimo) zabilo. Peň ho privalil. Rovnali to tri buldozéry, chlapi vystreľovali diery. Upratovali sme drevo a tak. Veľké buky vyťažili lesáci, ale hore nad zatačkami bola mladina, to som všetko vyrezával pilečkou. V zime sa dobre rezalo. Ostatní chlapi to hneď čistili. A potom sa to odvážalo.

Aj telefón sa sem zaviedol v tom čase...

Richtár Jurenček urobil strašne moc pre Lubinu. Aj cestu k nám na Kopcové. Tá sa robila posledná. A tiež tá z Moćiděl (z konečnej zastávky autobusu) na Dúbravu. Tam bol len taký úvoz, hlboká cesta.

V zime sa prestalo na javorinskej ceste robiť, na Dúbrave bola zabíjačka, Miro už bol nebohý, ujec Čićalćch s Dúbravnými boli veľkí kamaráti, spolu robili a povedali, že potrebujú robotníka. Tak sa to tam *ukovalo*, že na Mirove miesto *by mohél ícit náš Milánko*. V 1968 som hneď po Novom roku nastúpil do Drevospracujúceho výrobného družstva, patrilo pod Trenćín. Z okna (dielňa bola u Čićalćov) som videl na Nehvanec, tato vozili na koňoch drevo, keď prišli, sadol som na bicykel a utekal som im pomôcť naložiť fóru. Potom som utekal naspäť do dielne robiť. Bavila ma tá robota, robil som za 1500 korún, bol som najmladší. Milánko sprav hento a toto... Všetky ťažké roboty. Vyrábali sme kyjaničky na mäso a valčeky na cestu, rúčky na štetky.

Odrobil som tam 9 rokov. Oženil som sa s Olćgou v 1974, mali sme dve deti Petra a Janku. Bývali sme tu, na Kopcovém. V 1977 sme sa presťahovali dole do Bziniec, lebo som išiel robiť k Macúchovi do živočíšnej výroby. Mal som tam viac zaraobiť. Robil som mesiac, ráno o 4 vstával, išiel do maštale. Odišiel som do pridruženej výroby v Bzinciach, chodil som kŕmiť ešte aj do Hrušového.

Neskôr si prešiel do lubinského družstva?

Áno, po pol roku. Potrebovali niekoho na buldozér. Chcel som robiť šoféra, nechceli ma pustíť. Aj Rubaninský ma presviedčal, že zarobím. Plat bol naozaj dvojnásobný. Ale zas šoféri zarábali rovnako, lebo mali veľa hodín a jazdili po celom

Olćga a Milan Zemanovićovci s dcérou Jankou a synom Petrom

Po žatve 2019-pekný pohľad na Lipovec

Žatva 2019

Československu. A to by som bol rád robil. Prehovorili ma na buldozér. Vraj aj pivo si môžem dať ☺. Na družstve som robil až do času, keď družstvá padli. Robil som s ťažkou technikou, aj s autobusom.

Do Lubine sme sa presťahovali v 1983. Syn Peter chodil ešte do prvej triedy z Kopcového. Chudáčik, pri lyžovačke (spravili sme si lanovku) si zlomil nohu. Bol taký odvážny, ničoho sa nebál. Padol a vyzul sa z topánok. Vtedy neboli tie viazania na lyže také bezpečnostné, len kandahár. Nosili sme ho dole po Ličkov celú zimu na chrbáte, bývalo moc snehu, nedalo sa autom prejsť.

Oľga robila ešte stále v Elektrárnach?

Ona sa po materskej nevrátila do Elektrárni. Robila v Pridruženej výrobe, neskôr v Lubine skladníčku. Ja som prestal robiť. Pritom som mal druhých robôt, doma som vyrábala pekárske vozíky a to som zapojil všetkých, deti zakladali ložiská, maľovali... Takí boli zelení ☺!

Začal som podnikáť. Najskôr som dochádzal z Lubine hore, mama tam zostala sama (tato umrel v 1993). Tak som tam začal bývať a Oľga dochádzala. Ale cez zimu bývala v Lubine. Chodila hore len na víkend. Niekedy s plačom, keď bolo kopu snehu. Teraz tu bývame sami, syn Peter žije v Lubine a Janka v Šamoríne.

O tvojom/vašom živote by sme sa mohli ešte dlho rozprávať. Okrem iného si vlastne jeden z mála „pamätníkov“ starých časov. Poznáš tu každý kút, vieš ho pomenovať, ale hlavne si pamätáš mnohých už nežijúcich kopaničiárov. To by bolo na ďalší rozhovor. Prejdime k téme „kosa, kosci“. O súťažiach v kosení už niečo porozprávala dcéra Janka. Kedy si sa zapojil?

Prvýkrát som bol v Buchloviciach. Dotiahol ma tam bratranec zo Zlína (z Košece, tam sa priženil), on tam chodil už dávnejšie. Hneď na prvý raz som bol tretí. Oblečený som bol len tak, civilne, a oni si tam potrpia na ľudový odev. Na povale som veru nič po tatovi nenašiel, tak mi Lyda Mackéch ušila galoty aj košeľu. Neskôr sme išli na Malú Vrbku, tam som sa stretol s Mírom Ledeckým, staršinom Koseckého spolku. Bol tam aj Miro Bača, ani sme predtým o sebe nevedeli, tak sme sa dali dokopy a naplánovali kosu aj u nás.

Ako hodnotíš túto sezónu?

Dobre, paráda! Všade je to také krásne. Všetci sme ako jedna rodina. Ako keby sme sa poznali celý život, všetci sme kamaráti, všetci sú takí dobrosrdeční. Lubo Pastucha vždy povie tú modlitbu, je to krásne. Prejdem celé Slovensko, v živote som nechodil po našej republike. A ľudí koľko spoznám! Dobrých ľudí! Napríklad Marienka z Východu, zo Sedlíc, mi uplietla veniec na každú žatvu. Mám ich všetky. Tento rok doniesla z domu, krásny.

Určite máš veľa cien?

Niekoľkokrát som vyhral prvé miesto, mám medaile, poháre... Museli sme pre ne urobiť vitrínu ☺.

Tým sa dostávame k tvojej ďalšej srdcovke Historickkej žatve. Tú si „vymyslel“ úplne sám, či si mal nejaký vzor?

Robí sa to na Ľurej Luke pod názvom Dožinky. Keď som to tam

videl, hneď som si povedal, že to spravím. Prvú mláčačku som zohnal od Jana z Výhonov, spolužiaka. Zháňal som všelikade. Prvýkrát som to spravil len tak, skoro nikomu okrem koscov som nič nepovedal, ale účasť bola aj tak dobrá. Minulý rok to už bolo také oficiálnejšie, na befel, ale zas čas nebol dobrý. Bol som našťastie pripravený aj pre prípad zlého počasia.

Máš už doma celý komplet na tradičnú žatvu? Povedz od začiatku, čo všetko treba urobiť...

Najprv musíš na to dostať chuť ☺. Musíš robiť. Treba kúpiť osivo, hnoj navoziť, rozhádzať, zorať, zasieť. Aby bola dobrá úroda, treba čakať. Túto zimu bolo moc snehu, prehynulo to, nešťastný som bol, čo mám robiť. Zorať to, znovu zasieť? Tak som to podšiel jarným žitom. Preto sme to kosili ešte nezrelé. Keby som to bol hneď zo začiatku jari podšiel... Ale zas bolo sucho. Polieval som to hadicou, aby sa to chytilo.

Mláčačku teda mám, chcel som viac z tej techniky. Zháňam, kde sa dá. Z Rovenca mám sejačku, šrotovník, aj vytriasačku. Zo šopy sme to vyťahovali opatrne, len aby sa to nerozsypalo. Všetko to treba poopravnovať, spojzdníť, potrebuje to čas.

Kto ti pomáha?

Pomáha mi prevažne Milan Kopčárech ☺. Samozrejme mám aj pomocníkov, ako je Milušik či náš Jaro. Teraz sa už pripravujem na budúci rok, zháňam, opravujem... Nespravím to za mesiac, bude mi to trvať aj pol roka.

O tohoročnej žatve sľúbila napísať pani Rubaninská, my len môžeme skonštatovať, že to všetko výborne dopadlo, ohlasy sú tie najlepšie. Treba dodať, že okrem technickej prípravy a pomoci celého tímu spolupracovníkov charakter a kvalitu celého podujatia určujete vy dvaja s Jankou. Ste takí príjemní, usmievaví, pohodoví a navyše v tých krojoch aj pekní ☺. Chodíte medzi ľuďmi, rozprávate sa...

Každý mi hovorí, že žatva bola perfektná, stretol som sa s veľa ľuďmi, posledne na guláši Podkozincami. Poďakujem vždy za pochvalu, to ma strašne teší. Bol som prekvapený, že bola kopa ľudí.

Musím ťa ešte pochváliť, ako pekne hovoríš do televízie, aj do rádia. Stáva sa z teba úplná mediálna hviezda. No a ako to celé prezentuješ, vysvetľuješ! Naozaj zaujímavé.

Bola jedna kritická pripomienka, že perspektívne je potrebné ozvučenie. Keď pri tom mlátení všetko vysvetľujem, počujú ma len najbližšie stojaci. Na budúci rok to plánujem trochu ináč...

Škoda, že ťa čitatelia nemôžu vidieť, úplne sa ti pri tom rozprávaní rozžiarili oči. Vidno, že ťa to naozaj baví a teší. Teraz z iného súdka: veľmi si prispel svojou prácou aj umom k obnove amfiteátra v Rohu...

Veru áno, všetko od začiatku sme museli urobiť. Prvé sa začali robiť lavičky, musel som v húšči nachystať drevo, na gátri narezať, potom sme to ohoblovali. Richtár Beňatinský dal chalanov, ktorí to ponatierali a potom sme to montovali. Ešte stále to nie je dorobené. Na tie lavice sa minulo 40 kubíkov dreva, to by nikto nepovedal. Spravili sme ich za jeden rok. Na pódium bolo treba druhých 40. A tiež na kopule! Tie som už nerobil, kúpili sa hotové. *Brím, aby vydržal.* To sme kupovali na Morave.

Na kopaniciach i v obci si všeobecne obľúbený, keď môžeš, vždy pomôžeš, ľudia ťa majú radi. Ako sa ti žije na lubinských Kopaniciach?

Veľice dobre. Naozaj rád pomôžem, keď môžem. Vážim si, keď aj mne niekto pomôže. Keď mne niekto pomôže raz, ja mu pomôžem dva razy. Včera mi napríklad volala Jarka z Rovenca, že jej kamarátka bola v Švajčiarsku na školení strihania oviec. Či by sa dalo zabiť ovcu a ona by ju ostrihala. Povedal som, že ovce sa veru nezabíjajú pred strihaním! Aj som sa musel zasmiať. Strihajú sa na jar a na jeseň. Dohodli sme sa, že príde na strihanie.

Spomeňme ešte tvoju účasť v dokumentárnom filme **Hranica v srdci** (www.hranicevsrdci.cz/o-relacii/sk/).

Hovoriš v ňom veľmi pekne o kopaničiaroch, ktorí sú ako jedna veľká rodina. Je to vlastne aj odpoveď na moju poslednú otázku „čo by sa podľa teba dalo na Kopaniciach vylepšiť“.

Ano, chcel by som, aby tunajší ľudia zostali dobrí. Starí ľudia síce pomaly odchádzajú na večný odpočinok, mladší sa sťahujú, ale dobrí sú aj tí, čo sem poprichádzajú ako chalupári. Žije sa tu dobre!

Milanko, patrí ti veľká vďaka za všetko, čo robíš pre zachovanie tradícií v našom krásnom lubinskom kraji. Samozrejme aj tvojej rodine, najmä dcére Janke.

Môj tато odišiel do hasičského neba.

Text a foto: Mgr. Elena Rubaninská

Môj tато, pán **Bohumil Trúsik** zo Starej Turej, rodák z Miškech Dedinky. Narodil sa tu 13. februára 1932. Vo svojom rodisku aj vyrastal. Základnú školu navštevoval na Hrnčiarovom a v Lubine, meštianku na Starej Turej. Vyučil sa za stolára na Strednej odbornej škole v Novom Meste nad Váhom, priučal sa v stolárskej dielni svojho otca stolára v Miškech Dedinke. Po absolvovaní Základnej vojenskej služby sa v roku 1955 zamestnal v Podjavorinskom výrobnom družstve na Starej Turej, kde pracoval 38 rokov až do odchodu do dôchodku v roku 1992. V roku 1958 sa oženil s Elenou, rodenou Slávikovou. Ovdovel 21. júla 2014. V roku 1959 si pochovali 2,5-ročného synčeka. Vychovali dve dcéry. Môj tато nás opustil 6. septembra 2019. Celý svoj život zasvätil hasičstvu.

Ďakujem hasičom, ktorí sa prišli rozlúčiť so svojou legendou...

...na poslednú cestu na cintorín do Lubiny. Bolo ich vyše 100 z 21 DHZ a 4 ÚO DPO: Územná organizácia DPO SR Nové Mesto nad Váhom, Územná organizácia DPO SR Trenčín, Územná organizácia DPO SR Myjava, OSH Uherské Hradištie. So svojimi zborovými zástavami DHZ *Bzince pod Javorinou, Vaďovce, Krajné, Čachtice, Pobedim, Moravské Lieskové, Bošáca, Zemianske Podhradie, Hôrka nad Váhom*. Členovia DHZ *Miškech Dedinka, Stará Turá, Paprad', Drgoňova Dolina, Topolecká, Hrachovište, Hrušové, Cetuna, Hrubá Strana, Zabudišová, Lúka nad Váhom, Turá Lúka*. Za celú hasičskú rodinu sa s ním rozlúčil jeho nástupca vo funkcii okresného veliteľa, pán *Ivan Krúpa*, veliteľ DHZ Miškech Dedinka slovami:

„Dotítklo srdce Tvoje unavené, nebolo z kameňa, nebolo z ocele.

Unavené bolesťou prestalo biť, nebolo lieku, aby si mohol žiť.

So slzami v očiach a s veľkou bolesťou vo svojom srdiečku som v piatok prijal smutnú správu, že nás vo veku 87 rokov navždy opustil dlhoročný okresný veliteľ dobrovoľných hasičov, pán Bohumil Trúsik.

Žiaľ, smútok a bolesť. To sú slová, ktoré vyjadrujú naše terazšie pocity.

Srdce robí človeka človekom a on ho mal dokorán otvorené pre nás všetkých. Rád sa stretával s celou rodinou, známymi, pomáhal ľuďom, rozdával všetkým svoju múdrosť, ale aj radosť. Bol skromný, čestný, pracovitý a úprimný a preto sme ho mali všetci veľmi radi. Jeho láska k rodnému miestu a pracovité ruky spôsobovali, že sa do Lubiny vždy rád vracal. Jeho múdrosť a životné skúsenosti mu napomáhali zvládať rôzne a niekedy aj ťažké životné situácie. Bol spokojný s tým čo mal, bol vyrovnaný a šťastný človek. Spomienky na neho nás presvedčujú o jeho veľkej ľudskej spolupatričnosti. Je ťažko si pripustiť, že nás už viac neprivíta jeho láskavý

Posledná rozlúčka

pohľad, neprihovori sa nám jeho milý úsmev, nepodá nám svoju pracovitú ruku. Dnes vieme, že bol pre nás naozaj vzácnym človekom. V našich pamätiach zostane navždy jeho usmievavá tvár, ktorou nám dokázal pútavo rozprávať jeho krásne a úsmevné životné príbehy, či už zo základnej vojenskej služby, alebo aj z rôznych hasičských akcií.

Náš brat hasič bol pokračovateľom odkazu svojho otca, ktorý tiež zasvätil celý svoj život hasičom. Svoje hasičské srdiečko rozdával pán Trúsik v duchu nášho hasičského hesla „Bohu na slávu a blížnemu na pomoc“.

Celých 66 hasičských rokov sa stala z pána Trúsika doslova hasičská legenda, ktorá bola oddaná plneniu krásneho odkazu

Pohreb p. Bohumila Trúsika

Rozlúčka hasičov s p. Bohumilom Trúsikom

našich predchodcov, pomáhať bližnému v nešťastí. Ako 21 ročný vstúpil v roku 1953 do Spolku dobrovoľných hasičov v Miškech Dedinke. Od prvého dňa, kedy sa stal platným členom spolku hasičov, i keď musel doma ťažko pracovať, si našiel čas, aby prišiel medzi priateľov hasičov a pomáhal aj im pri plnení ich úloh a náročnej práce.

Bol členom súťažného družstva, ktoré sa v roku 1955 v Piešťanoch stalo víťazom krajského kola v kategórii bezmotorových striekačiek. Ako prvú cenu priviezli do Miškech Dediniek motorovú striekačku DS 16 a vybojovali si postup do celoštátnej súťaže v Brne, kde sa zúčastnilo bezmála 1 600 hasičov z celého Československa. Tento úspech zopakovali i v roku 1958, keď v celoslovenskej súťaži vo Svite obsadili druhé miesto. V roku 1956 založil dobrovoľný hasičský zbor pri Podjavorinskom výrobnom družstve v Starej Turej, kde sa stal jeho veliteľom.

Popri pracovnom zaradení zabezpečoval i plnenie úloh požiarnej ochrany. Bola to práca neľahká, lebo vznikalo veľa prekážok, cez ktoré sa bolo potrebné dostať. Aj keď sa mu často-krát nedarilo tak, ako si to predstavoval, nikdy sa nevzdával a vedel sa popasovať s každým problémom. S družstvom „drevárov“, ako ich ostatní hasiči prezývali, dosahovali na súťažiach popredné umiestnenia. Jeho obetavosť, zručnosť a hlavne spoľahlivosť ho však predurčili na to, aby bol navrhnutý do vyšších funkcií vtedajšieho Zväzu požiarnej ochrany. V roku 1975 sa stal členom predsedníctva Okresného výboru DPO v Trenčíne. Následne si doplnil odborné vzdelanie štúdiom na Odbornej škole požiarnej ochrany v Beroune a v roku 1977 prebral funkciu okresného veliteľa. V tejto funkcii pokračoval i po roku 1996 v zmenenom územno-právnom členení a vzniku nášho okresu Nové Mesto nad Váhom až do roku 2007. Plných 30 rokov vytrval v tejto náročnej a zodpovednej funkcii okresného veliteľa. Ja osobne si veľmi dobre pamätám, ako ma volal a učil pracovať v Okresnom výcvikovom štábe, ako nového mladého funkcionára. V rokoch 1979 až 1991 zastával tiež funkciu člena Republikového výcvikového štábu. V roku 1987 bol jedným z aktérov pri podpise zmluvy o spolupráci medzi hasičmi okresu Uherské Hradište a Trenčín, ktorá pretrváva až dodnes. V roku 1992 jeho odchodom do dôchodku zanikol tiež dobrovoľný hasičský zbor v PVD a preto sa preregistroval do DHZ v Starej Turej, kde aktívne pokračoval v práci.

Za roky obetavej práce, vykonávanej medzi dobrovoľnými hasičmi, mu bolo udelených viacero vyznamenaní. V roku 1970 to bola medaila Za príkladnú prácu, v roku 1977 medaila Za zásluhy, v roku 1980 mu bola udelená medaila Miloslava Schmidta za výcvik, v roku 1982 medaila Za

Veliteľ DHZ Miškech Dediniek Ivan Krúpa

mimoriadne zásluhy a v roku 1992 mu bolo udelené najvyššie vyznamenanie, titul „Zaslúžilý člen DPO SR“.

A nakoniec v roku 2013 získal medailu Za vernosť 60 rokov členstva v DPO SR. Za svoju aktivitu v dobrovoľnom hasičstve bol povýšený až do hodnosti „Vrchný inšpektor“.

Náš brat hasič žil s nami v čase úspechov a napredovaní, ale i v časoch ťažkostí a prehier. Dokázal nám však vnuknúť presvedčenie, že víťazstvo po prehrách je cennejšie, ako víťazstvo bez prekážok. Dnes vieme lepšie, ako sme vedeli v minulosti, aké sú toto hodnoty. Ešte z nich čerpáme, ešte dnes z nich žijeme. A zrazu sa nám zdá, že sme mu za to nemali čas ani poďakovať sa. Dnes, keď sa s ním lúčime, opäť si spomíname na dni a roky spolupráce, ne jeho vykonanú prácu. Za to všetko, čo vykonal, za všetku jeho prácu mu patrí uznanie a naše úprimné poďakovanie. Bolo toho ešte veľa, čo sme si chceli povedať, ako vždy, keď sme sa spolu stretli. No nestihli sme... Odišiel bez rozlúčenia a nám zostane len krásna spomienka v našich srdiečkach. Znamenal pre nás a aj pre mňa osobne veľmi veľa. No žiaľ, prišiel čas, kedy sa s ním musíme navždy rozlúčiť.

Lúčim sa s našim bratom hasičom Bohumilom Trúsikom v mene výboru Územnej organizácie DPO SR v Novom Meste nad Váhom a Trenčín, v mene Okresného združenia hasičov z Uherského Hradišta, v mene členov DHZ Stará Turá a Miškech Dediniek a v mene celej hasičskej rodiny. Ďakujeme mu za obetavú a nezištnú prácu, ktorú pre DPO SR vykonal. Tak teda zbohom, brat náš a odpočívaj v pokoji. Naposledy sa ešte lúčime týmito slovami:

Lúčim sa s vami, priatelia milí. Ruky stisk, už vám nemôžem dať.

Srdce mi dotýklo, odišli sily, mal som vás všetkých naozaj rád.“

Tati, ďakujeme Ti za všetko, čo si nám do života dal.

Viedol si nás k pracovnosti, spravodlivosti, pravdovravnosti, pokore, láske k rodine a k rodnému kraju. Učil si nás zvládať aj tie najťažšie životné skúšky. Učil si nás stáť pevnými nohami na zemi. Spomienky na krásne prežité detstvo si nesieme životom ako najvzácnejší poklad. Tvoje dospelé vnúčatá nikdy nezabudnú na rozprávky, ktoré si si pre ne vymýšľal a uspával ich nimi. Príkladne si sa staral, opatroval a doopatroval našu chorú dobrú mamu. Toto všetko je Tvoje poslanstvo pre nás, v ktorom my pokračujeme. So zatajeným dychom a radi sme počúvali z Tvojich úst spomienky na Tvoje detstvo a mladosť, aj keď mnohé z nich boli smutné. Tati, sme na Teba všetci hrdí, že si vždy bol dobrý, láskavý, čestný, spravodlivý, pracovitý, nadovšetko milujúci svoju rodinu. Lúbime Ťa.

Uvítanie detí do života...

Autor článku a foto: Eva Jarábková

*Vítaj nám na svete,
dieťaťko krásne,
Tvoj príchod znamená
radosť a jas,
zo šťastia rodia sa
najkrajšie básne,
ktoré ti napíše
život a čas.
Život je dar, čriepky
šťastia malé,
treba si ho
vážiť a ľúbiť neskonale.*

Rovnako ako po minulé roky i v tomto roku sme mohli 14. 9. 2019 a 19. 10. 2019 v sobášnej sieni na Obecnom úrade v Lubine slávnostne privítať novonarodené detičky našej obce. Táto pre nás všetkých slávnostná chvíľa bola sprevádzaná nádhernými piesňami hudobného dua Bella Musica, básničkami v podaní žiakov materskej škôlky v Lubine /Soničky Harušťákovkej, Alžbetky Jarábkovej, Tadeáša Hornáčka a Lucasa Balaja/ a v neposlednom rade „džavotom“ našich malých spoluobčanov, ktorí tento kultúrny scénar nádhorne oživil. Detičkám a rodičom sa prihovorila poslankyňa Mgr. Anna Machajdíková a starosta obce Ing. Martin Beňatinský. V príhovore Ing. Beňatinský poďakoval rodičom, že prijali pozvanie na toto krásne stretnutie, čím vyjadrili aj spolupatričnosť k našej obci. Ing. Beňatinský vyjadril presvedčenie, že títo najmenší sú určite veľkou radosťou pre rodičov, starých rodičov, pre príbuzných, ale aj radosťou pre nás, pretože sú signálom rozrastajúcej sa obce i chuti rodičov vychovávať svoje ratolesti práve tu - v nádhernom prostredí podjavorinského kraja. Zúčastneným zaželel spokojné a radostné chvíle strávené v skutočnom, všednom živote. Poprosil rodičov a krstných rodičov o výchovu smerujúcu k úcte svojich rodičov, predkov, ľudí i kraja v ktorom sa narodili.

Spoločná fotografia

A toto sú naši noví Lubinčania: Michael Dunajčík, Oliver Nad', Matúš Zagrapan, Alex Valenčík, Martin Držík, Jakub Plávka, Sebastián Hlatký, Matej Saukulič, Martin Gulán, Leia Hannemann, Rozália Filusová, Daniela Filusová, Eliška Potfajová, Alžbeta Kuricová. Počas tejto milej udalosti sa uskutočnil zápis do pamätnej knihy obce, rodičom a deťom bola odovzdaná malá pozornosť od obce Lubina.

Deti z materskej škôlky Lubina

Bella Musica

Rodina Dunajčíková

Chřípka./Influenza/

Autor článku: MUDr. Šmídová Martina

Chřípka nás zase nutí spomalit' pracovní tempo. Všeci to veľmi dobre poznáte. Fungujeme na 100% v práci i doma a zrazu behom pol hodiny sme slabí, máme triašku, zvýšenú teplotu a bolí nás každý sval v tele, máme nádchu, prípadne kašeľ.

Áno, chřípka je vírusové ochorenie, ktoré sa prejaví náhle, inkubačná doba je asi 3 dni /to je doba, do prvých príznakov/a je vysoko nákazlivá ešte asi 3-5 dní, keď už sa objavia

prvé príznaky. Zdrojom chřípky je výhradne človek, ktorý je nakazený vírusom chřípky.

Naša ambulancia sa teraz naplnila pacientami nakazenými chřípkou. Najčastejšie prídu pacienti na ambulanciu a povedia. Pani doktorka, mám chřípku, dajte mi antibiotiká. To, ale nie je správne.

Ako som spomenula, chřípka je vírusové ochorenie a liečba spočíva v kľude na lôžku, pri zvýšenej teplote paracetamol, u malých detí zábaly, vitamíny a tekutiny.

V ambulancii máme k dispozícii CRP prístroj, ktorý presne dokáže určiť, či ide o vírusové alebo bakteriálne ochorenie, teda, či treba antibiotiká alebo nie. Toto vyšetrenie plne hradí ZP Dôvera a Union, žiaľ Všeobecná zdravotná poisťovňa zatiaľ toto vyšetrenie pacientom nehradí.

Samozrejme existuje prevencia chřípky-očkovanie. V tomto roku všetky poisťovne hradia vakcínu Influvac tetra, ktorá

je momentálne k dispozícii a my doporučujeme zaočkovať hlavne starších ľudí, ľudí s chronickými ochoreniami/pľúcne ochorenia, vysoký tlak, alergici./

A na záver: nezabúdajme na základné veci, ako je pravidelný pohyb, otužovanie, umývanie rúk a vreckovku pred ústa pri kychnutí.

Stretnutie s Karlom Gottom

Autor článku a foto: Oľga Hrabovská

Na zájazdoch so Spoločnosťou Milana Rastislava Štefánika máme možnosť oboznámiť sa s mnohými historickými miestami i prírodnými krásami. Svoje čaro majú ale aj v spoločnosti účastníkov, ktorí tvoria zájazdy. Vždy sa vytvárajú nové známosti a zažívajú pekné chvíle.

Tak tomu bolo aj 27. – 30. júla 2013, keď sme sa tešili na Prahu. Cestou sme sa zastavili pri diaľnici a v piete poklonili pamiatke Alexandra Dubčeka, ktorý v r. 2002 v tých miestach havaroval. Navštívili sme Observatórium v Ondřejove, Hrusice, v ktorých tvoril a má múzeum jeden z najznámejších českých maliarov a ilustrátorov Jozef Lada

Pred veľkými horúčavami sme sa skryli v tóni stromov na cintorínoch. Na Vínogradskom sme sa zastavili pred hrobkou Václava Havla, na Olšanskom – pri pomníku Jána Kollára, na Vyšehrade to boli hroby B. Nemicovej, B. Smetanu, Slavín so známymi osobnosťami českého kultúry i hrob Valdemara Matušku.

Samozrejme, že vždy pri návšteve Prahy naše kroky vedú na Petřín k soche M. R. Štefánika. Pokochali sme sa výhľadom z rozhľadne, prešli sme sa kráľovskou cestu z hradu na Staromestské námestie, zastavili pri Stavovskom divadle, Karlovej univerzite, Betlehemskej kaplnke, Prašnej bráne, Obecnom dome a boli sme aj na Bertramke, kde je v dome, v ktorom za pobytu v Prahe žil W. A. Mozart – múzeum.

Vyšliapali sme množstvo schodov na malé námestie, kde sme stretli Karla Gotta pri doobedňajšej prechádzke so psom. Bol veľmi milý a bezprostredný, v krátkom rozhovore sme povedali o našej návšteve Prahy so SMRŠ a on sa zmienil o koncerte, ktorý mal vo V. Tatrách. Na pamiatku sme sa spolu odfotografovali. Bolo to veľmi milé stretnutie! Stretnutie s najväčšou legendou českej populárnej hudby, spevákom, ktorý mal všetky atribúty múdreho, rozhľadeného a láskavého človeka.

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM...

Autor článku: Eva Jarábková | Foto: Luboš Harušiak

„Najsilnejším prostriedkom proti starnutiu je LÁSKA“, John Stuart Mill.

Ani si to neuvedomujeme, ale život človeka plynie veľmi rýchlo. Každým novým ránom nám pripisuje ďalšie hodiny, dni, mesiace a roky, bez toho, aby sa nás pýtal na náš názor. Odo dňa nášho príchodu na svet si prevezme nad nami vládu a nedovolí žiadne, ani malé zaváhanie. Ak áno, tak potom následky si nesieme po celý život. Tak isto ako v živote človeka sa striedajú obdobia, aj v prírode poznáme striedanie sa 4 ročných období – jar, leto, jeseň, zima. V našom živote tiež prichádza obdobie – starnutie, ktoré by sme mohli prirovnať k jednému z ročných období a to k jeseni. V jeseni sa skracujú dni, slniečko je skúpejšie na svoje lúče, čoraz častejšie je vonku sychravé počasie s hmlami a dažďom. Na druhej strane jeseň prináša bohatú úrodu plodov na poliach a v záhradách. Aj ľudská jeseň prináša svoju úrodu v podobe šťastia a radosti zo svojich najbližších – deti, vnúčatiek a pravnúčatiek.

Starnutie je prirodzený proces v živote človeka. Senior, dôchodca...čo si pod týmto slovom predstavujete vy? Mne prvé napadne, že nie je to len obdivuhodný vek, ale aj vráskami ozdobená tvár, striebristé vlasy, ktoré zdobia hlavu väčšiny seniorov-dôchodcov, ale každopádne nespočetné množstvo zážitkov a príhod, ktoré mali možnosť zažiť počas svojho života, nesmierne množstvo skúsenosti, ktoré ďalej s radosťou odovzdávajú mladším. Pováčšine už v takom veku nechýba pokora, rozvaha, nadhľad – vlastnosti, ktoré chýbajú mnohým mladým ľuďom v dnešnej uponáhľanej dobe.

Prvý október bol vyhlásený za Svetový deň seniorov a mesiac október - je mesiacom úcty k starším. Úcta k starším sa nedá načasovať len na jeden mesiac v roku, preto majme na pamäti, že slušné správanie a úcta by mala byť samozrejmosťou počas všetkých dní v roku. Nájdime si čas na pomoc, vládne slovo a hoci len úsmev, ktorý môžeme venovať práve tým, ktorí si to naozaj zaslúžia. Musíme si uvedomiť, že

aj nám pribúdajú roky... Starnutie prichádza pomaly, ale isto aj k nám. Tak ako pominuli letné dni, prichádza v prírode jeseň s ktorou sa mení všetko... tak isto jeseň života prichádza aj do nášho života. Aj my mladší sa raz ocitneme v jeseni života a v svojich spomienkach sa budeme vracat' do minulosti. Každého minulosť hýri rôznymi farbami, tak ako príroda na jeseň – žltou, zlatohnedou, červenou, minimalizuje sa zelená a nahrádza ju šedá. Aj my v spomienkach sa vraciame ku krásne prežitým rokom, ale aj smutným obdobiam počas nášho života. Nie všetci seniori majú to šťastie prežiť svoju jeseň života, tak ako by sa patrilo – v plnom zdraví, v kruhu svojej rodiny. Snažme sa byť „anjelom na zemi“ práve pre takéto ľudí, ktorí to najviac potrebujú, tí ktorí zostali sami, opustení... Práve LÁSKA a ÚCTA sú najdôležitejšie vo vzťahu k našim seniorom.

Aj obec Lubina si z lásky a úcty pre našich starších spoluobčanov pri príležitosti Októbra-mesiaca úcty k starším pripravila stretnutie, ktoré sa konalo 27. 10. 2019 v OS Dr.

M. Hodžu v Miškech Dedinke v Lubine. Pre našich spoluobčanov bolo nachystané občerstvenie a bohatý kultúrny program v ktorom vystúpili žiaci zo ZŠ Samuela Štúra Lubina, detský folklórny súbor Javorinka a dychová hudba Boršičanka-Frajárečka. Na začiatku sa dôchodcom prihovoril starosta obce Ing. Martin Beňatinský, pani poslankyňa Mgr. Anna Machajdíkova a zborová farárka ThDr. Eva Juríková. Pre všetkých, ktorí sa zúčastnili tohto milého podujatia bola zabezpečená aj doprava z viacerých lokalít obce. A veru poviem Vám bolo veselo...naši dôchodcovia si aj pekne zaspievali a sálou sa niesli piesne každému dobré známe ako sú: Javorinka

šedivá, Keď sem šel z Hradišťa a veľa ďalších. Pevne veríme a dúfame, že naši dôchodcovia strávili pekný nedeľný podvečer a načerpali energie do ďalších dní svojho života. Poďakovanie pri usporiadaní tejto akcie patrí všetkým členom kultúrnej komisie a poslancom: Mgr. Anne Machajdíkovej, Ivanovi Krúpovi, Ing. Kataríne Kučerovej, Janke Ostrovskej, Aničke Martákovkej, Simonke Martákovkej, Danke Kolárovej, Milošovi Chudíkovi, Vilkovi Harušťákov, pani riaditeľke ZŠ s MŠ Lubina Mgr. Erike Vrzalovej, pani učiteľke Mgr. Danke Mikláňkovej a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tejto milej akcii.

Knihu „Čarovné Stredné Považie“ si môžete zakúpiť na Obecnom úrade v Lubine počas stránkových hodín. Cena knihy je: 16,50 Eur.

Ako zasadiť ovocný strom...

Autor pozvánky: Lucie Meisnerová

Chystáte sa vysadiť ovocný strom, ale nie ste si istí, ako na to? Príďte si to s nami vyskúšať nanečisto. Najprv si všetko potrebné vysvetlíme a následne si pri sadení niekoľkých ovocných stromov všetko vyskúšate sami. Dozviete sa, čoho sa vyvarovať, ako vybrať vhodné miesto a vhodnú odrodu, čo urobiť preto, aby vami zasadený strom dobre prosperoval, ako zabezpečiť strom pred nepriaznivými vplyvmi a ako by mala

vyzerat' následná starostlivosť v prvých rokoch života stromu. Okrem toho bude dostatok priestoru na všetky vaše otázky týkajúce sa výsadby, starých odrôd a starostlivosť o ovocné stromy. Odpovieme vám z našich skúseností, po minuloročnej výsadbe sa nám ujali takmer všetky z 65 vysadených stromov a krikov. Už vieme ako ich obraňovať pred mrazom, suchom a pamlsnými ovečka-mi :-). Naučíte sa dôležitú zručnosť, ako sadiť stromy. Nezapadnite si teplé a nepremokavé oblečenie.

Občerstvenie zabezpečíme. Akcia sa bude konať v sobotu 9. novembra 2019 o 9:30-14.30 hod. v Sade u Harušťákov – Lubina 807.

Blahoželanie

*Tok rokov zlatý je, keď láska je v ňom,
hoc' roky mladé nevrátia sa späť
ako prúd čarovných bystrín
k prameňom života.*

*Jak víchor sa čas a roky prehnali
a zlaté slnce svieta z deväťdesiatky
pokorných krokov, ciest, šťastia
i úskalí života.*

*Dňa 22.septembra 2019 oslávila svoje nevšedné,
vzácne 90.narodeniny naša mama, babička, krstná
mama, príbuzná pani*

VLASTIMILA RUBANINSKÁ, rod.Trúsiková
z Hrnčiarového, rodáčka z Miškech Dedinky.

*Do ďalších rokov jej prajeme čo najviac zdravia a
veľa vzácných spoločných chvíľ
v kruhu milujúcej rodiny.*

*S láskou synovia Vlastimil a Ľubomír
s rodinami, vnuci Ľubomír a Juraj a krstná dcéra
Mgr.Elena Rubaninská s priateľom.*

S bratom Bohumilom Trúsikom v roku 2017

Jubilanti september, október 2019

September

Gašparíková Alžbeta
Hrehorová Anna
Rubaninská Emília
Rubaninská Vlastimila
Lisá Irena
Slávik Milan
Adamko Ján
Hejbalová Zdenka
Potfaj Milan
Harušťáková Daria
Otiepková Viera

Machajdík Jaroslav
Bohuš Roman Ing.
Bačová Lena
Martinka Vladimír
Machajdíkova Pavlína

Október

Trúsik Pavol Ing.
Evinic Rudolf
Pagáč Rudolf
Trúsiková Viera
Michalcová Oľga

Jurčová Anna
Machajdík Miroslav
Halíková Kristína
Rzavský Jaroslav
Mikušaťová Ľubica
Otiepková Iveta
Bublavý Jaroslav

SMÚTOČNÉ POĎAKOVANIE

*Utišme plač v smutnej chvíli,
nech sa nádej prebudí,
hoci srdce bôľne kvílí,
mŕtveho plač nezbudí.
Láskavý hlas, reč ľúbezná
dozneli tak jak' ozvena,
vľúdnosť, dobrota milá
už časnosť opustila.*

Dňa 6.9.2019 nás vo veku 87 rokov
navždy opustil náš tata, dedičko, pra-
dedičko, príbuzný, priateľ, hasič pán

BOHUMIL TRÚSIK

zo Starej Turej, rodák z Miškech
Dedinky.

Ďakujeme všetkým, ktorí ho prišli
odprevadiť na cestu poslednú, na
cestu do zeme, na cintorín do Lubiny.
Na vysokej úrovni sa s ním rozlúčila
lubinská zborová farárka ThDr.Eva
Juriková a okresný veliteľ DHZ pán
Ivan Krúpa. Účasť obrovskej armády
hasičov svedčí o tom, že nášho milo-
vaného považovali za svoju legendu.
Buďte všetci zdraví!

*S úctou dcéra Mgr.Elena Rubaninská s
priateľom, vnučky Veronika a Zuzana,
pravnučky Liliánka a Bianka, sestra
Vlastimila Rubaninská, krstní synovia
Vlastimil a Ľubomír s rodinami.*

Zároveň si pripomíname
5.výročie úmrtia a nedožité
82.narodeniny našej mamy, babičky,
prababičky, príbuznej pani
Eleny Trúsikovej,
rodenej Slávikovej.

SMÚTOČNÉ POĎAKOVANIE

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí sa dňa **18. augusta 2019** prišli rozlúčiť s našou manželkou, mamou, dcérou a sestrou **Ankou Krásnou**, ktorá nás navždy opustila **vo veku 43 rokov**. Zároveň sa chceme poďakovať aj pani farárke ThDr. Eve Juríkovej za dôstojnú rozlúčku. **Pozostalý manžel s dcérou a s ostatnou rodinou.**

SPOMÍNAME

„Stále je ťažko a smutno nám všetkým, nič už nie je také ako predtým. Všade okolo chýba tvoj hlas, mal si rád život, my teba a ty nás.“

Dňa 17. septembra 2019 uplynulo 20 rokov čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starý otec **Vladimír Bača**.

S láskou a úctou si spomína manželka, deti, vnuci a pravnúčik.

Odišiel si cestou, kde každý ide sám, len brána spomienok zostala dokorán.

Dňa 24. septembra 2019 uplynulo 20 rokov čo nás navždy opustil náš otec a starý otec **Milan Harušťák** od Koníkov.

Zároveň si pripomíname 54 rokov od úmrtia našej mamy **Boženy Harušťákovej** rod. Tinkovej.

S láskou a úctou spomínajú syn Milan s rodinou, syn Ivan a ostatná rodina.

„Čas plynie a nám zostali už len spomienky...“

Dňa 3. októbra 2019 sme si pripomenuli 10. výročie od smrti nášho otca a dedka **Milana Machajdika** z Podkoziniec.

S úctou a vďakou spomínajú synovia Miroslav a Jaroslav s rodinami.

“Utíchlo srdce, utíchol hlas, mal si rád život a všetkých nás. Hoci si odišiel a niet Ťa medzi nami, v našich srdciach zostaneš stále s nami.”

Dňa 19. októbra 2019 sme si pripomenuli 1. výročie, keď nás opustil **Ján Uher**. Za tichú spomienku ďakujeme všetkým, ktorí nezabudli a spomínajú s nami.

S láskou smútiaca rodina.

Vraví sa, že čas zahojí všetky rany.

Tak prečo je tu potom bolesť, akoby to bolo iba vlani?

Chýbaš nám a my spomíname na tie chvíle, ktoré prežili sme s tebou a všetko bolo celkom iné!

Osud nám nedoprial ďalej spolu s tebou byť, tak neľútostne pretrhol tvojho života niť.

Naše slzy oschli, ty však v spomienkach budeš s nami stále,

i keď to jesenné lístie je na tvojom hrobe znova napadané.....

Dňa 24. októbra 2019 uplynulo päť rokov, čo nás opustil náš milovaný manžel, otec a starý otec **Dušan Drgonec**.

S láskou a úctou na neho spomínajú manželka Vlasta, dcéry Monika a Dušana s rodinami.

Kto ho poznal a mal ho rád, nech mu spolu s nami venuje tichú spomienku.

Bolesťou unavený tíško si zaspal,

zanechajúc všetkých a všetko, čo si rád mal.

So smútkom v srdci oznamujeme, že vo veku 90 rokov nás 28.9.2019 navždy opustil náš drahý manžel, otec, dedko, pradedko **Milan Slávik**.

Smútiaca manželka s rodinou.

PREDIŠLI NÁS DO VEČNOSTI

PLEŠKO MAREK /34/ | TRÚSIK BOHUMIL /87/ | STRUHÁRIK JÁN /53/

ŠKULEC ROMAN /41/ | SLÁVIK MILAN /90/

Obec Lubina

Silvester 2019

Hudba: Bella Musica

Deň: 31.12.2019

Začiatok: 19.00 hod.

Vstupné: 25,- Eur

**Počet vstupeniek je obmedzený.
Tombola. Vstupenka je zlosovateľná.**

**Predaj vstupeniek
na Obecnom úrade Lubina,
t.č. 032/7778 169**

**V cene vstupenky: uvítací drink | 1. večera: 1/2 bravčová panenka,
1/2 kuracie prsia, dubáková omáčka, ryža, opekané zemiaky,
zeleninová obloha | 2. večera: kapustnica, chlieb
| 1/2 fľaše Hubert de Luxe/osoba | slané pochutiny**